СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 65. Джерзі Сиґі, Н. Дж., субота, 22-го березня 1941. No. 65. Jersey City, N. J., Saturday, March 22, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

МАЛЯРСЬКА ЮНІЯ ГОДИТЬСЯ НЕ СТРАЙКУВАТИ

НЮ ЙОРК. — Велика юнія малярських і декоративних робітників, підписуючи нову умову праці з власниками компаній, згодилась не страйкувати там, де компанія виконує державні збройні замовлення. Вона також заявила свою повну готовість співпрацювати з виконанням кампанії озброєння і робити все, щоби замовлення виходили скоро й економічно. Це перший цього роду випадок, щоб юнія пішла так далеко на співпрацю з компаніями. Згадана юнія має 125,000 членів. Вона сподіється, що її члени виконають для уряду працю вартости 500 міліонів долярів.

ЗА ПОГЛУБЛЕННЯ ПАНАМСЬКОГО КАНАЛУ.

ВАШИНГТОН.—В конгресі розпочалась кампанія за те, щоб Панамський канал цілковито розбудувати і знизити його до морського рівня. Бо тепер так є, що канал переходить через ріжні озера, які положені кількадесять стіп повище рівня моря. Щоб вдержати воду в тих озерах і тимсамим вдержати сплавність каналу, треба було побудувати по обох кінцях величезні шлюзи. Але ці шлюзи мають ту лиху сторону, що вони наражені на знищення з боку ворожих літаків. Колиб їх знищено, то вода з озер і каналу втеклаб, а канал ставби нерідатним до плавби. Щоб зарадити цьому голова конгресового комітету рік і портів, Менсфілд, подав внесок, щоб конгрес ухвалив біліон долярів на перебудову каналу.

БУРЛИВА ПОГОДА ЗДЕРЖАЛА ПРЕЗИДЕНТА.

ПОРТ ЕВЕРГЛЕЙДС (Каліфорнія). — Внаслідок бурливої погоди пароплав президента „Потомак" не відїхав разом з президентом на широке море, куди він збирався удатись, щоб відпочити і спокою передумати чимало державних справ. „Потомак" і два контрторпедовці, що поставлені вповні на военнім поготівлі, чекають, коли погода змінить-ся. Президент звелів капітанови не відїздити далі, як вісім годин їзди від американського берега, щоб могти вразі наглячої потреби назад вернути вчас до столиці.

ПРОТИ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Ґвілер, чільний член сенатської опозиції, заявив, що він і його товариші, розпічнуть широку кампанію по Злучених Державах Америки, щоб насторожити суспільність проти війни. Він тепер не виступатиме проти закону, ч. 1776, бо це вже закон. Але в цім законі нема дозволу для президента виповідати війни, тому зовсім легально таку противоенну кампанію можна переводити, говорить він.

В магазині „Коліер", помістив листа полк. Чарлс Линдберг і сказав, що колиб Америка тепер пішла до війни, то вона програє і буде понижена. Бо Америка тепер до війни неготова.

БУДУВАННЯ ВЕЛИЧЕЗНИХ КОРАБЛІВ.

ВАШИНГТОН. — Конгресмен Маас в конгресі заявив, що заключено контракти на будову сімох великих военних кораблів. Ці кораблі будуть на яких 20,000 тон більші від найбільших досі знаних военних кораблів на світі. Вони матимуть від 60,000 до 65,000 тон поемности. В конгресі таке переконання, що Америка не повинна лиш обмежуватись до того, щоб на будову якогось чужого корабля будувати свій власний. Політикою Америки повинна бути така будова кораблів, яка зробилаб Америку неоспорно найсильнішою морською потугою на світі. Коли треба, то можна будувати і 80,000 тон кораблі, говорять деякі конгресмени.

КООПЕРАТИВНИЙ РУХ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК. — Уступаючий предсідник американської „Кооперативної Ліги", д-р Джеймс Ворбес, заявив, що кооперативний рух в Америці, який отсе починає розвиватись, готов врятувати Америку від тих економічних нещасть, які стихійно навідують Европу. Він говорив, що в Америці на широку скалю починають творитись кооперативи, в яких люди творять спільним дрібним зусиллям виробні, торговельні і фінансові підприємства. На бенкеті згаданої Ліги відчитано теж привіт від пані Рузвелт, в якім вона говорить, що кооперативний рух в Америці має великі можливості.

ЗНОВ ВИБУХ В „ГЕРКУЛЕС".

КЕНВИЛ (Ню Джерзі). — В фабриці вибухових матеріялів „Геркулес", в якій минулого року повстав був великий вибух і потягнув за собою смерть кількадесятьох робітників, знов повстав вибух і то в тім самім місці, що передтим. Але цей раз не було жадних жертв в людях і заряд фабрики заявив, що все гаразд, вибух повстав з вогню на відлюднім місці і ніякої шкоди нема.

ЗАКЛИК ДО ДЕРЖАВНИХ ПОЗИЧОК

Секретар фінансів Морґентав видав в імені уряду заклик до всіх громадян в Америці, щоб вони помагали фінансово перевести кампанію зброєння Злучених Держав Америки. В тім фінансуванні можуть брати участь найбагатші і найбідніші люди, а навіть діти. Бо департамент фінансів видав марки, почавши від десяти центів вгору, а опісля малі і великі бонди, до десяти тисяч долярів. Тому кожний буде міг чимнебудь причинитись до цеї справи.

Ці марки і бонди появляться на продаж вже з першим травня ц. р. Разом із цим уряд поведе широку кампанію, щоб люди піддержували цей державний замір. Кампанія буде мати подібний характер, як кампанія за „ліберті бонди", з часів минулої світової війни. Уряд сподіється, що марки і бонди принесуть від трьох до чотирьох біліонів долярів. Оборонні бонди матимуть реченець десять літ. Продавати їх будуть по 75% їх дійсної вартости. Себто бонд, який за десять літ матиме повну вартість $25, тепер будуть продавати за $18.75.

АВТОБУСОВИЙ СТРАЙК В НЮ ЙОРКУ ЗАКІНЧЕНИЙ

Автобусовий страйк, який тривав кілька днів і чим далі загострювався, нагло закінчився. Страйкарі згодились підчинитись рішенню розємного суду, який назначив посадник Ля Ґвардія. Цей розємний суд загарантував страйкарам, що не лиш не буде ніяких обтинок плат, але він братиме під увагу пропозицію страйкарів, щоб збільшити їм плати на збірну річну суму одного міліона долярів. Це уважають загально за перемогу страйкарів. Бо автобусові робітники тепер цілком певно дістануть щонайменше такі самі услівя праці, що минулого року. А перед страйком компанії натякали, що мабуть прийдеться їм зменшати плати. Та дуже можливо, що вони дістануть тепер навіть більші плати.

ЧОТИРИ БІЛІОНИ ДЛЯ ФЛЬОТИ

Американський федеральний сенат дебатував дві години над уділенням для американської фльоти чотири біліони долярів на її широку розбудову. Дебата тривала всего дві години, після чого сенат великою більшістю голосів ці гроші для фльоти ухвалив. За ці гроші буде американська фльота майже подвоєна і стане вповні боездатна на два фронти, себто не лиш з боку Тихого океану, але також з боку Атлянтику.

ОЖИДАЮТЬ ВИБУХУ НОВОЇ ВІЙНИ НА БАЛКАНІ КОЖНОЇ ХВИЛІ

З того, що говорять між собою диплометри в Білгороді, виходить, що війна між Грецією і Німеччиною неминуча, та що вона може вибухнути кожної години. Далі кружляють нові вісти про нові транспорти британських вояків, що зістали виладовані на беріг в пристані Сальоніки, де грецьке населення мало влаштувати британцям велику овацію. В пристані має бути і без того вже більша сила британського війська. Але замітне те, що про те британське військо нічого не говориться в посольствах Великої Британії і Греції. В Білгороді такого переконання, що якщо Гітлер зачне балканську кампанію, то цілком певно його перший наступ буде звернений проти згаданої пристані. Тому саме стягають туди британці більші сили.

НОВІ ВЕЛИКІ ІТАЛІЙСЬКІ ВТРАТИ НА МОРІ

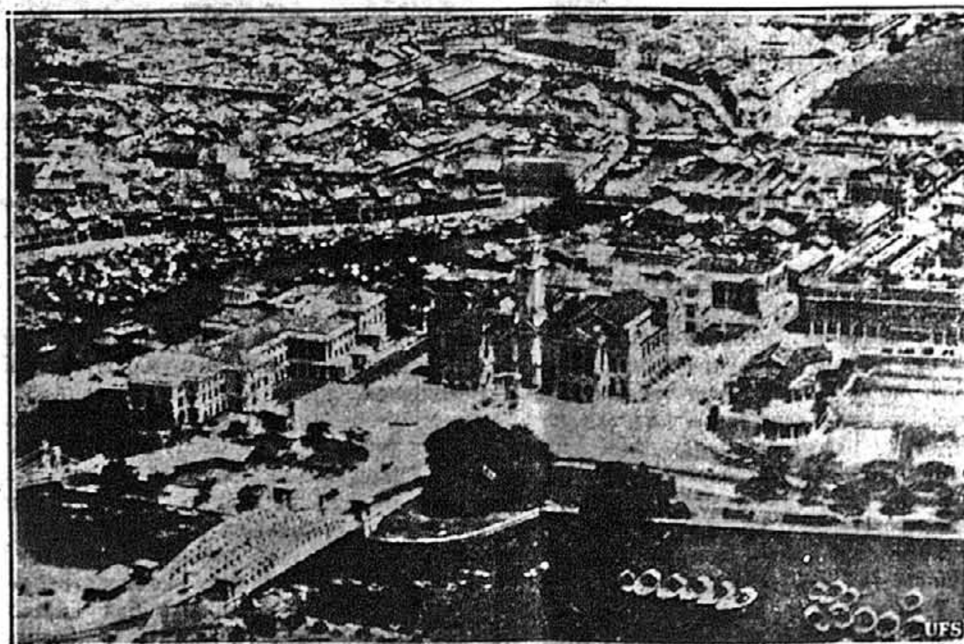
Британська адміралїція подає, що три британські субмарини, кожна на іншім відтинку, завдали італійцям поважні удари, затопивши, або тяжко ушкодивши шість італійських кораблів, що везли вояків з Італії до Альбанії, або довозили муніцію й военне знаряддя. Далі ще окремо оголошується, що британські летуни, бомбардуючи альбанські пристані, затопили італійський военний корабель, кружляк, або контрторпедовець великих розмірів. В Африці, як доносять, іде завзята боротьба за Керен в Еритреї, а далі за здобуття переходу до Етіопії.

КОЛЬОНІЯ І ПЛИМАВТ В ОГНІ

Британська повітряна фльота бомбардувала знову німецькі пристані й інші міста, з яких найбільше потерпіла Кольонія. В Англії була найбільше наражена на німецькі бомбардування пристань Плимавт, звідки теж доходять вісти, що нанесена бомбардуванням шкода, є значна.

НІБИ ЗАТОПИЛИ ПЕРШИЙ ТРАНСПОРТ

Німецькі й італійські ґазети подають великими буквами, що затоплено перший транспорт военної допомоги, везений зо Злучених Держав до Великої Британії, згідно з ухваленим в Конгресі законом про американську допомогу демократіям.

ПОВІТРЯНИЙ ВИД СИНГАПОРУ, важної британської бази на Далекому Сході.

ВЕЛИКЕ НЕВДОВОЛЕННЯ В ЮГОСЛАВІЇ

БІЛГОРОД. — Якими легкими не булиб умовини, на підставі яких прийшлоб до порозуміння між Югославією і Німеччиною, сербські селяне будуть проти такого порозуміння чи зближення з Німеччиною. І таке можна сказати про більшість сербів. Про це пише кореспондент часопису „Ню Йорк Таймс". І заповідає, що Югославія таки уступить і заключить з Німеччиною договір, хоч наслідком того може відразу наступити міністерська кріза, або й щось гіршого. Асошіейтед Прес подає, що Югославія стане „пасивним," але „ефективним" членом в спілці держав „осі". Правдоподібно прибіцяно Югославії пристань Сальоніки, на що вона дуже настає, але так є, що многі зазіхають на ту пристань. Тому, як кажуть, так тяжко іде з торгами за користи, які матиме Югославія, як згодиться перепускати транспорти німецьких військ і зброї, хоч ніби це буде втягнена формально в европейську війну.

ЯК Є МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ І ТУРЕЧЧИНОЮ?

БЕРЛІН. — По вимін і письм між Гітлером і Ізмет Іноню, президентом турецької республики, подано до загального відома в Німеччині тільки те, що „взаїмне відношення зістало вияснене". Але як, того не сказано. Тільки оден з німецьких диплематів додав, що завжди ліпше, коли щось є вияснене, бо воно на щось придається. Знову з Білгороду доносять, що незабаром буде проголошено, як стоять справи між Туреччиною і Югославією. Мабуть ждуть, поки не закінчуться переговори з Німеччиною.

ГРЕКИ ЗАДОВОЛЕНІ.

АТЕНИ. — Американські кореспонденти доносять, що коли брати під увагу замотане дипломатичне положення на Балкані, то треба ствердити, що події розвиваються так, що Греції може радіти, що прийшло до тісної співпраці між Великою Британією, Туреччиною і Грецією. Це кажуть у звязку з розмовами, які тепер велись на острові Кипрі між турецьким міністром заграничних справ, Шукру Сараґолю, і Антоні Іденом, британським міністром заграничних справ. Теж і з Істанбулу доносять, що в цілій Туреччині панує велике вдоволення з того, що Велика Британія і Туреччина дійшли до повного порозуміння на всіх полях, включно зо стратегією.

В БОЛГАРІЇ САБОТАЖУЮТЬ.

ІСТАНБУЛ. — Прибувші з Болгарії кажуть, що націстівська влада в Болгарії має багато клопоту з частими саботажами, яких допускаються болгарські революціонери, що є проти німців, та які розвинули вже широку підпольну акцію. Вони головно висаджують в повітря мости і нищать комунікаційні получення.

ОГЛЯДАЮТЬ НАЦІВСЬКУ ФІЛЬМУ.

БЕРЛІН. — Радіо повідомило, що в Москві виставлювано перший раз німецьку фільму „Перемога на заході", що представляє націстівську перемогу над Францією. Радіо подало, що російські гості, що були в німецького амбасадора, були дуже зацікавлені цею фільмою.

КОЛИСЬ БУЛА ПОЛЬЩА, ТЕПЕР НІМЕЧЧИНА.

БУДАПЕШТ. — Мадярський міністер заграничних справ де Бардоші, вибираючись в дорогу до Німеччини, щоб дружньо поговорити з німецьким міністром заграничних справ Рібентропом, сказав ґазетярам дещо більше про німецько-мадярське збратання. Казав, що воно традиційне, старе. Але тепер це звязане призначенням, бо ґарантує Мадярщині державну незалежність.

СОВЄТИ І МАДЯРЩИНА.

МОСКВА. — Совєти передали з великою парадою мадярському послови мадярські прапори, що їх забрали російські війська, що помагали в 1848 році Австрії здушувати мадярську революцію.

ВИТАЛИ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЯКІВ.

МЕЛЬБУРН. — Непроглядні маси народу вийшли витати американських моряків, що прибули до Австралії, до пристані Сидней, ніби „для вправ", коли кожний відчував, що це є маніфестація американського поготівля допомагати Великій Британії всіми засобами і де буде треба, щоб вона могла віднести перемогу. Вояків обкидувано масами квітів. Люде з радости кричали, а музики грали. Дівчата вирушили хмарами, так, що вояки не знали як і кого цілувати. . .

ВІДВІДАВ АМЕРИКАНСЬКОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

БЕРЛІН. — Ґештапо дозволило на 10-мінутову розмову правному дорадникови консуляту з Річардом Гателетом, кореспондентом пресової агенції Юнайтед Прес, що його увязнено за здогадну участь в шпигунстві.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ХОЧ ГУСИ, ЯК НЕ ВІРЛИ

Що робить провід? Чому не веде? Чому не приказує? Де дівся?

Ось такі голоси тут і там підносяться. Навіть такі, що постійно нищили „Обєднання", нагло тепер за ним „затужили" і вже бажають собі, щоб воно вело далі працю, як бувало, хоч довгими роками його підкопували, як воно намагалось обєднувати українське громадянство для спільної плянової праці й для встановлення і закріплення в Америці громадського авторитету. Та коли іде про нас, то таке, що ми не тільки звикли закликати громадянство до порядку, але теж і самі звикли до порядку і карности. Бо громадські справи це серіозне діло. Тому ухвали є для нас на те, щоб до них застосуватись.

Політика, навіть на такім малім обійстю як наше, річ не легка, а навіть дуже складна в таких часах як теперішні. Дурниць наробити — легко. Але щось путнього — надзвичайно важко. Декому здається, що коли не робимо чогось великого, то тому, що маємо у проводі неспосібних, заляканих людей, що не надаються для великої праці, якої саме теперішні великі часи вимагають. Не беремось судити, чи і скільки в тому правди. Але, якщо можна взагалі таке порівняння зробити, нагадаємо, як то дорікали підчас минулої війни французькому „тигрови" Клемансови за те, що його кабінет міністрів, чи як його називали „кабінет перемоги", складається з міністрів, що є людьми середніх спосібностей, чи може ніяких. На ті закиди відповів Клемансо, щоб критикуючі собі нагадали, що римський Капітоль спасли колись гуси, а не вірли . . .

Очевидно, що ми не маємо в Америці, коли мова про українське життя, ніяких Клемансів, як теж ніяких „кабінетів перемоги". Та проте до завдань, які мавби виконати той політичний провід, що його покликано до життя в травні минулого року в Вашингтоні, ставляться многі в такий спосіб, що думають, що ті завдання не є виконувані, бо в проводі нема відповідних людей до такої роботи, себто, що нема вірлів. Добре. Але чейже ґуси є! А як і тих нема в проводі, то вже певно є їх повно в Америці. Та чи вони ґеґають? Бо якби не спали, навіть у день, а відзивались у кожній громаді, в кожнім товаристві, як відзивались ось ті римські гуси на Капітолю, то чи це „ґеґання" не булоб розбудженням української справи? Чи про нього не чути булоб, принаймні в американській пресі на місцях? Бо як ґеґалиб, то чи булоб треба себе осмішувати і аж „взивати" громадянство, й то кількома наворотами, щоб зробило добрий бизнес і дістало за пару долярів зразки зарекордованої чудової української пісні? Ґеґаючі гуси теж зрозумілиб, що ширша політична акція вимагає більших коштів, та що над потрібними для інформаційної служби матеріялами треба довго працювати і треба ті праці в когось замовити і за них заплатити? Ось тому: Гей гуси, всі докупи! Зачинаймо всі разом ґеґати, а щось з того буде. В демократіях рахуються з гусьми нераз більше як з вірлами . . .

ПРОБЛЄМА ВИСИЛКИ ПОЖИВИ ДО ФРАНЦІЇ

Помагати чи не помагати не-окупованій Франції поживою? Ось таке було питання, що від місяців не сходило зо шпальт американської преси. Війна війною, але рятування безборонних людей перед марною голодом, це обовязок кожного цивілізованого чоловіка, каже Герберт Гувер, а за ним також і багато інших прихильників тої акції. Знова противники висилки поживи до Франції є того переконання, що помагаючи окупованим Німеччиною народам, Америка буде помагати тим самим Гітлерови, на якого спадає обовязок живити підбиті ним краї.

Аргументи противників зводяться коротко до таких заключень:

1) Якщоб німці не були забрали з Франції 800,000 тон пшениці, то не-окупована Франція не знайшласяб тепер перед катастрофою голоду.

2) Німецькі вояки в Франції, по приказу своєї військової влади, висилають всякі можливі живностеві продукти до своїх родин в Німеччині, чим зменшують стан поживи в цілій Франції.

3) По цілій Франції, що є під контролею марш. Петена, звиваються німецькі економічні „місії", що є під доглядом Гештапо, та скуповують все, що можна, висилаючи це до Німеччини. Англійське радіо з Лондону донесло, що перед кількома тижнями 70 малих кораблів, наладованих всякими товарами, поплили з Марселі до Німеччини.

4) Уряд у Віші, примушений умовинами перемиря, удержує цілу німецьку окупаційну армію, чим спричинює зубожіння цілого населення.

5) Є донесення, що навіть фабрики в не-окупованій Франції працюють для німців, отже американська пожива збільшить продуктивну видатність французького робітника, що працює для німців.

6) По упадку Франції, німці забрали з Франції 1,000,000 безрог. Крім того багато французького товщу йде на фабрикування німецької гліцерини й нітрогліцерини.

7) Є вістки, що загроза голоду в Франції спричинена скорше браком комунікаційних середників ніж браком самої поживи.

8) Не зважаючи на заперечення уряду у Віші, в французьких кольоніях в Північній Африці бушують німецькі комісії, які, по донесенням англійців, скуповують воєнні фабрикати.

9) Німці держать далі велике число французьких воєнних полонених в концентраційних таборах, а колиб їх випустили, вони моглиб причинитися своєю працею на полі до збільшення хліборобської продукції.

Такі аргументи висувають разом з Англією ці американці, які є проти всякої висилки американської поживи до не-окупованої Франції.

Та по другій стороні стоїть не тільки б. президент Америки Герберт Гувер, але також б. амбасадор Америки до Франції, Віліем Булит, а також теперішній амбасадор і багато визначних американців. Вони піддержують своє становище такими аргументами:

1) Францію та інші підбиті краї треба рятувати від голоду, який, припадком або нарочно, може стати союзником наїзника у нищенні цих народів.

2) Жінки, діти й ті, що в нічому не завинили в теперішній війні, не повинні марно гинути ізза виключно політичних обставин чи причин.

3) У випадку доставки поживи до не-окупованої Франції, Гувер та його співробітники по цій праці, твердять, що уряд у Віші має повну контролю над неокупованою Францією, та що німці не заберуть тому нічого з доставлених Америкою товарів.

Як легко догадатися, на перешкоді стоїть англійська бльокада. Та видно, що вашингтонський уряд таки доходить до згоди з лондонським. Заважує таки людськість. Хоч і звідомлення амбасадора Лігай при Віші теж впливають, хоч це вже політика. Погрози віце-премієра Дарляна, що Франція готова вжити воєнні кораблі до конвою французьких товарових кораблів з Північної Африки до Франції, мали теж свій вплив, бо ні Англія, ні Злучені Держави, не бажалиб собі війни з Францією, бо саме Німеччина, як кажуть, хоче втягнути Францію у війну проти її колишнього союзника Англії. Тому, що відбутті довшої конференції французького амбасадора Гастона Генри-Гей з підсекретарем стейту Сомнером Веллесом у Вашингтоні, осягнено порозуміння в цій справі, а саме, американський уряд дав дозвіл Американському Червоному Хрестові занятися допомоговою акцією для не-окупованої Франції. Звичайно, англійський уряд мусів уступити, зазначуючи, що уряд Петена мусить дати повні зобовязання, що надсилана з Америки пожива не піде в німецькі руки.

Нема сумніву, що така поведінка Америки зєднала собі багато прихильности та вдячности серед виголодженого населення Франції.

ЯК Є МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ І ІТАЛІЄЮ?

Обставини складаються тепер так, що як Гітлер так і Мусоліні вважали за вказане наново підкреслити спільноту думки й інтересів. Вже те, що постійно треба про такі речі говорити, заставляє думати, що у тих німецько-італійських відносинах не є все в такому порядку, якби могло видаватись. І так не є, згідно з тим, що пише Волес Р. Дюел по своїм повороті з Берліна.

Дюел пише, що від самого початку італійських поразок на обох воєнних фронтах, в Греції і Північній Африці, наці радувались тими поразками таксамо як греки і британці. Тільки, що наці не показували цього отверто. Вкінці дійшло до того, що мусіли отверто визнати, що з італійцями щось не добре. Тоді вже запевняли, що будуть співпрацювати з італійцями для осягнення своїх спільних воєнних цілей. Одначе приватно наці не таїлись зо своєї втіхи з італійських поразок.

Та дійсною журбою наців буде, щоб Італії цілковито не розгромлено, або щоб у ній не вибухли важні внутрішні заворушення. А далі, щоб її продукція цілковито не припинилась, а мораль населення не заломалась. Тепер наці думають, що до того в найблизчій будучности не прийде, навіть, якщоб фашистів прогнано з Греції і Африки. Мусоліні дасть собі раду, на їхню гадку, з внутрішним полагодженням, а як він не потрапить, то націсти потраплять.

Також не треба прикладати багато віри до того, що Гітлер вислав велике число війська і поліції до Італії, щоб удержували там порядок. Поодинокі відділи війська і поліції вислано до Італії, але лиш як дорадників і обсерваторів, але не на те, щоб удержували там публичний лад.

Наці покищо ограничили свою поміч для Італії на висилці транспортів і літаків зо залогою.

Є пять головних причин, для яких наці тішаться італійським неповодженням і вони є також наглядним доказом німецько-італійських взаємин від початку війни аж по нинішний день.

Першою з причин є те, що німці загалом не люблять італійців і мають до них мале поважання як до вояків. Другою причиною є те, що німці мають погорду до політики вичікування Мусоліні, що то ждав, хто буде вигравати в війні, щоб станути по стороні того, хто матиме вигляди на перемогу. Є певні дані, щоб повірити, що Мусоліні хотів виповісти війну Франції негайно по переломанню німцями західнього фронту, що на гадку Дуче заповідало німецьку перемогу, але Гітлер потрапив відмовити його від того. Гітлер хотів доказати, що він сам переміг францію, та що приступлення Мусолінія до війни не мало великої ваги, оскільки це дотикає Франції. Тому він приневолив Мусолінія зачекати аж він сам, переміг Францію. Третьою причиною є те, що Мусоліні приписує багато заслуг в перемозі Франції.

Четвертою причиною є та обставина, що Дуче поставив такі територіяльні вимоги і ще інші домагання як свою добичу, які, на гадку німців, цілком не стоять у пропорції до італійських жертв, понесених в війні. Дещо з тої добичі, якої Мусоліні домагається для себе, німці хотять загарбати для себе; дещо знова вони хотіли би признати Еспанії, а дещо, на їхню гадку, повинні задержати собі британці й французи. Конфлікт у домаганнях італійців і еспанців є особливо докучливий для німців, які щораз більше і більше невдоволені тим, що вони самі мусять вигравати битви, а овочами своїх перемог мусять ділитися з тими, яких жертви в війні є дуже незначні або неіснуючі.

Щодо еспанських фашистів, то вони думають, що вони вже свою частину зробили в заведенню нового ладу, осягнувши перемогу в горожанській еспанській війні. Вони думають, що надійшов час, щоб були за це нагороджені. Знова ж еспанці не чуються в силі виконати те, чого від них домагається Гітлер. А це заняття Гібральтару, або здобуття Портуґалії. А також не годяться еспанці на те, щоб непустити німецькі війська, щоб це виконало. Еспанці є вичерпані горожанською війною і в них дається відчувати брак сировців. Німці, колиб ввійшли до Еспанії, мусіли би самі подбати, про ті річи, а навіть мусілиб це комити цивільне населення. Британці, що дозволюють на малий лиш привіз поживи до Еспанії, на випадок, колиб Еспанія сталась тереном війни, замкнулиб всякий довіз до Еспанії. Крім цього більшість еспанців спротивилась би перемаршови німецьких військ через їхній край і проти них треба би було вжити сили.

Та все те не повздержить Гітлера від удару на Гібральтар або Портуґалію в найближчій будучині.

Є ще і пята причина, для чого німці тішаться італійськими невдачами в Греції і Північній Африці. Націсти думають, що націвські невдачі, особливо невдачі в Греції навчать у будучині Мусолінія вважати більше на те, що Гітлер скаже. Бо німці просили Мусолінія не зачіпати Греції. Одначе, коли Гітлер був на обзідці окупованої Франції, італійці рішили заатакувати Грецію. Кажуть, що грецька війна, це був помисл гр. Чяна, італійського міністра заграничних справ, що йому вдалося намовити Мусолінія одобрити цей плян. Чяно думав, що греки піддадуться італійському ультиматови без боротьби. Коли Гітлер повернув з Франції і був у дорозі до Фльоренції, приготування до італійської інвазії були закінчені і фашистівські війська ввійшли до Греції, пять годин перед приїздом Гітлера до Бреперу. Це є причини задля яких нацисти є вдоволені з невдач італійців.

Та італійські невдачі правдоподібно не відіграють рішальної ролі в висліді війни. Німеччина не потребує італійської помочі і навіть, якщоб Італію виеліміновано з війни, Німеччина буде майже такою самою сильною, якою була досі. Наці є одначе певні, що вони потраплять запобігти цілковитому розгромови Італії.

Державам „осі" дуже було би на руку, якщоб вони потрапили відібрати британцям контролю над Суезьким каналом і Середземним морем. Одначе війна буде вирішена, на гадку Дюела, на самих Британських Островах, і в повітрі над ними, та на водах довкола них. Тому італійські невдачі в Греції і Північній Африці не можуть мати рішального впливу на Північ. морі.

ЗА ПЕРЕМОГУ СПРАВЕДЛИВОСТИ.

ЧУНГКІНГ (Китай). — Мадам Ченг Кай-шек, дружина начального вожда китайських військ, що ставлять опір Японії, одержавши відзнаку від Йонг Вімен Крісчієн Асосієйшен, подякувала Злученим Державам за допомогу Китаєви, а потім сказала таке: В майбутньому працюймо спільно, щоб переміг не тільки Китай, але щоб перемогли принципи людської справедливости, свободи і міжнародньої кооперації".

ЮЛІЯН ТАРНОВИЧ.

ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

(46)

Багато причинився до піднесення культурно-освітнього уровення лемківського села **д-р Василь Блавацький**, адвокат в Сяноці, що муравлиною — безупинною працею зєднав собі скоро лемківське село та організував сяніцькі, риманівські села, які скоро горнулися до нового кращого життя. Вистане згадати, щ в 1927 р. село Вислочок — а таких сіл багато! — може найменше свідоме між другими лемківськими селами — в часі приїзду д-ра Блавацького одноголосно приступило до заснування кооперативи, що відтак дала основу читальні „Просвіта" та „Лугові". З часом це село мало гарну українську бібліотеку, працювало над своїм освідомленням та успішно давало приклад іншим сусідним селам як Балутянка, оба Королики, Дошно, Волтушева.

Про давнє минуле Лемківщини, про її народнє лице — у повістевій виховній формі дав нам професор **Іван Филипчак** (родом з Лішні (Сяніччина) живе тепер у Самборі) багато цінних книжок, котрі сказують нам, як лемки жили і змагалися за свої землі ще в княжих часах та що вдержало лемків при життю до сучасної доби.

Зокрема до кращого зацікавлення самою лемківщиною та її обставинами і життям причинився суддя **Франц Коковський**. Він у безлічі своїх статтей в українській пресі, в окремих книжках спопуляризував імя Лемківщини та її характер.

Головний Виділ Товариства „Просвіта" у Львові виказав у всіх позиціях великий поступ. Це доказ живучости й зростаючої сили „Просвіти". Головний Виділ працював не тільки у напрямі скріплювання та поглиблювання нашої організації, але й у напрямі її поширення. Тому особлившу увагу звернув на західні наші окраїни, а головно на Лемківщину, де організаційна сітка „Просвіти" ще дуже слаба, а з другого боку особливі відносини на Лемківщині вимагали незвичайної дбайливости й опіки над цею областю. В тій цілі Головний Виділ покликав до життя 13. XII. 1932 р. окрему т. зв. **„Лемківську комісію"**.

Завдяки енергії й захопленню голови цієї Комісії розвинено живу акцію за збіркою книжок під гаслом: **„Книжка на захід"**. Акція найшла серед українського громадянства, а головно серед наших установ і видавництв, велике зрозуміння і підтримку. Посипалися жертви в книжках, журналах та часописах, яких вартість дійшла до висоти приблизно 7 тисяч зл., а докуплено з власних фондів Комісії книжок вартости 800 зл. З тих книжок розіслано до 62 парохій по 18 книжок і 30 журналів, до 7 читалень бібліотеки, вартости по 150 зл., до 14 лемківських місцевостей мандрівні бібліотеки, кожна вартости по 250 зл., а крім цього через філію в Сяноці та одного лемківського діяча передано 900 книжок. Незвичайно прихильно до цієї акції поставилися адміністрації майже всіх наших українських часописів, які зобовязалися посилати впродовж одного року даром 500 примірників. Також завдяки грошевій допомозі наших центральних установ і деяких приватних осіб Комісія змогла уділити 8 ученикам-лемкам яворівської гімназії доразові підмоги, одну ученицю удержувала на курсі в Янчині, а 3 учениці в заводових школ СС. Василіянок у Львові.

Крім цього Комісія розвинула живу акцію за фаховим вишколом лемківської молоді на ремісників і купців, щоби вони овіяні патріотичним духом нашого ремісництва і купецтва стали з часом будителями і піонірами національного життя на Лемківщині. Успіхи цеї праці слідні. Зацікавлення до друкованого слова щораз більше, повстають нові читальні та зростає заінтересування і вдяка для „Просвіти".

Кількість діяльних читалень „Просвіти" на Лемківщині в 1934 р.: пов. Новий Санч: 11 чит., Лісько: 47 чит., Березів: 13 чит., Сянік: 47 чит., Коросно: 2 чит., Ясло: 2 чит., Горлиці: 5 чит., разом 127 читалень „Просвіти".

Перша читальня „Просвіти" основана в лемківськім селі Одрехова (Сяніччина) в 1892 р. Перші основуючі Збори тої читальні відбулися дня 14. XII. 1892 р. Читальня начала свою працю дня 19. II. 1893 р.

Кількість кооператив на Лемківщині, що належали до Ревізійного Союзу Українських Кооператив у 1934 р., в повіті Новий Санч: 15 кооп., Новий Торг: 2 кооп., Горлиці: 5 кооп., Ясло: 2 кооп., Коросно: 1 кооп., Сянік: 18 кооп., Березів: 3 кооп., Лісько: 35 кооп., разом: 81 кооператив. Першою кооперативою на Лемківщині був „Народній Дім" в Ліську, оснований в 1923 р. в Шляхоцькій Добрі-Сяніччина.

Відгомін визвольних змагань на Лемківщині.

Лемківщина, цей гарний куток української землі, була колись так затуманена москвофільством, що здавалося, що вона цілковито пропала для української ідеї. Вихована від довгих літ ріжними несовісними агітаторами в москвофільському дусі, усі надії своєї незавидної долі покладала на могучу Росію. Українці були на Лемківщині дуже слабо зорганізовані, тому й малий мали вплив на людей. Як де й вони старалися поширити свої часописи та книжки, противники, усе знайшли спосіб с п а р а л і ж у в а т и їх вплив. При тім противники не перебирали у середниках і впоювали в несвідомий нарід таку шалену ненависть не лише до української ідеї, але й до самої назви „Україна", що народові по нинішний день тяжко приходить отрястися від цього дурману!

Правда й те, що українці зовсім, або дуже мало цікавилися Лемківщиною. Не старалися пізнати цих своїх братів на заході, вплинути на них, виховати їх для української ідеї. Як мало цікавилася наша Галичина Лемківщиною, бачимо із того, що коли збиравано українські землі до новоповсталої Української Републики, за Лемківщину сказано дуже побіжно та неясно. Лемківщина була обсаджена майже виключно москвофільськими священиками й учителями. Українці боялися чомусь поселювати між лемками. Їх „відстрашувала" лемківська „бесіда", далека віддаль від Східної Галичини та недоступність гір.

Було лиш кілька діяльніших одиниць, як пок. Яворський в Новому Санчі, Марітчак в Ясли, та о. Ф. Кусільовський в Грабі, по своїм силам робили освідомлюючу роботу. Але цих робітника було замало. Тому виключний вплив на народ мали москвофіли й вони закріпили в нім свої ідеї. Головною ідеєю було насаджування в селах Лемківщини російського православия, яке мало на меті розбиття не лише української церкви, але й нарід, та ще дуже закріпити нижчих людей до всемогучого білого царя.

(Д. буде)

НА РІЖНІ ТЕМИ

„НЕ ГОВОРИШ НАШОЮ МОВОЮ".

Тижневик „Лайф" подав до ріжних щоденних ґазет оголошення, що має в титулі заклик: „Ні, пане Гітлер. Ви не говорите нашою мовою!"

Здавалося би, що тут мається на думці факт, що Гітлер не вміє по англійськи. Та з дальшого оголошення видно, що автори оголошення мають на думці зовсім щось інше. Гітлер кричить почерез море: „Цілю освіти є створити політичного жовніра... при вихованні жінки кладеться натиск на розвій ума аж на самому кінці".

В Америці розуміють освіту зовсім інакше. Тому, як в Америці чують слово „освіта", люди уявляють собі щось зовсім інше. В тому розумінні, Гітлер хочь навіть говорив по англійськи, його не розуміли би так, як він хотів би, щоб його розуміли.

УКРАЇНСЬКА ВДАЧА СЛІВ.

У списі слів, що, мовляв, мають чисто-українську вдачу, М. Левицький у статті, що була поміщена в 61 числі „Свободи", подав слово „Мандрівний".

Слово замітне хочби вже тим, що воно звязане з ріжними чужими словами на означення того самого поняття. Передовсім воно певно звязане з англійським словом „wander" та німецьким словом „wandern".

Дуже можливо, що це слово прийшло до словян від германських народів. І вже, діставши це слово, кожний з цих народів переробив його на свій лад: поляки, наприклад, всунули в нього своє носове „е", а українці зробили з початкового „в" звук „м".

ПОЖИЧЕНО СЛОВО.

Міг би хтось робити закид українській мові з того, що вона приняла це слово.

Як безглуздий був би закид щодо цього слова, показується хочби з того, що англійська мова, котра виводить своє слово „wander" від старо-англійського слова „wanderian", присвоїла собі від німецької мови слово „wanderlust" на означення непереможного бажання до мандрівки.

ПО НАШОМУ!

Критикував недавно один інтелігентний читач нашого часопису неукраїнські слова з деяких оголошеннях.

І по части він має слушність. Справді, такі чужі слова є. Одначе, він не має слушности, коли він думає, що заряд ґазети повинен би перекласти ці чужі слова українськими.

Бо: що буде, як заряд ґазети дозволить собі перекласти слова оголошення, а читачі не будуть потім знати, що під цими словами розуміється?

БАГАТО НАЗВ.

До цеї власне справи оповідав мені інший читач, з роду москвин, як член совєтської закупної комісії питався американських інжинірів, чи не мають вони спеціяльного словаря для радіотехніки.

Американець мусів доказувати, що такого словаря не то що нема, але й бути не може, бо радіова техніка ще дуже молода наука й її терміни (назви) ще не усталені. Що одна фабрика називає так, інша называє інакше.

Як якенебудь наука молода, то в ній з одного боку брак слів на означення всіх понять, а з другого боку на означення тих самих понять є багато слів.

КРАЙ І ЙОГО ИМЕННЯ.

Подібно мається певно справа й з назвами країв. Розумно було би, щоб кожний край мав свою назву. І тільки одну. З багатьома краями так і є. Та не з усіми. Є краї, що мають більше назв. І є краї, що назв не мають. А буває й таке, що краю в дійсности не має, а назва для нього є.

Америка до відкриття її білими людьми є прикладом краю, що існує, а назви не має. Якби хтось сказав, що він не мав назви тому, бо він ще не був відкритий, то ми на це можемо пригадати, що Америка вже довго була відкрита, а ще назви не мала. Доперва зчасом для неї усталилося теперішнє йменя.

Атлантида — це примір назви краю, що не існує. Так називав Платон край, що, мовляв, існує далеко на західноза Европою; та подорожні такого краю не найшли.

ЗМІНИ НАЗВ КРАЇВ.

Уже з історії Америки бачимо, що край іноколи переміняє свою назву.

Ледво, чи є країна, котра не зміняла би своєї назви. Якби взяти нинішню Німеччину, то її минулого треба би шукати в ріжних краях, під назвами ріжних германських племен, потім у франконській державі, потім у „святім римськім цісарстві німецького народу"; доперва як австрійський цісар зрікся титулу німецького цісаря, а пруський король обєднав ріжні німецькі краї, можна говорити про Німеччину.

Подібну історію переходила Росія. Був не так ще давно час, коли цеї назви не було. Придумано її для практичної цілі, послугуючися тими певними живими традиціями, котрі одначе треба було відповідно перекручувати. Тому й не диниця, що є люди, які цю назву закидують.

Назва краю це щось живе: кожна назва має свій початок, розвій і часто кінець. Хто цього не знає й за назву хоче за чуби водитися, хто не може про такі справи спокійно говорити, але мусить зараз визивати когось, лаяти, той краще най між люди не ходить.

ЇХ СПІЛЬНА МОВА.

Як звісно, з Англії привезено до Америки певне число дітей на час тривання війни. Одних дітей вивезено до Злучених Держав, інших до Канади. Час від часу для цих дітей влаштовується радіові розмови з їх родичами в Англії. По одній такій розмові між англійцем в Англії та його сином у Канаді синок заявив ґазетярам, що його батько в Англії говорить дивною мовою.

Розсліди показали, що батько своєї мови зовсім не змінив. Син його виніс одначе таке враження, тому, що він за кілька місяців побуту в Канаді перемінив свою мову, набрався канадійського „акценту".

Подія драматично розкрила дві правди. Перше, що кожна людина, почувши свою мову в виголошенні, відмінному від свого, відчуває це як щось дивне. Друге, що людина таку ріжницю складає на другу людину, а не на себе. Мовляв другий відмінний від мене, не я відмінний від другого.

Це нарешті пригадує ще й те, що ніхто свого акценту не чує, хоча кожний має акцент для кожного того, у котрого він відчуває акцент. З акцентом мається справа так, як з запахом тіла. Ми білі кажемо, що чорні або жовті люди мають неприємний запах тіла. Коли нас спитати: „а ми?". Ми кажемо: „Ні, ми не маємо". Колиж спитатися чорного або жовтого про запах тіла, він каже: „Нашого тіла не чути. Білого тіло смердить".

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Доклад проф. О. Кошиця.

В пятницю, 14. березня черговий український доклад на Колюмбійськім університеті був присвячений оглядові української музики. Докладчиком був проф. Олександер Кошиць, наш славнозвісний музика, отже й не диво, що саля Колюмбійського університету, в якій відбувався згаданий доклад, була повнісінька, та що всі присутні з великим зацікавленням слухали шан. прелеґента. Проф. Кошиць говорив по українськи, говорив він з університетської катедри з тою самою вервою, та з тим самим темпераментом і вогнем, як це він говорить звичайно — і тому його доклад ввесь час тримав усіх присутніх в напруженій увазі, дарма, що може й не всі розуміли технічну музичну термінольоґію та не все могли слідувати за ходом думок шан. докладчика. Але інакше й не могло бути, бо тема — огляд розвитку української музики — надто широка, щоби напротязі короткого часу можна про неї говорити так, щоби всі розуміли все, тим паче, коли неможливо говорити на такі теми так популярно, щоби всетаки обійтися без технічної термінольоґії, відомої тільки професіоналістам.

Будучи в першу чергу знатоком і „спеціялістом" в ділянці народньої та церковної музики, проф. Кошиць найдовше задержався на цих двох ділянках нашої музики. Намітивши в загальних чертах початки нашої народньої музики, яка, як довідалися слухачі зі слів докладчика, почалася на наших землях ще довго до заведення у нас християнства, насвітливши дальше дуже цікавий спосіб початки нашої церковної музики, якої основи й джерела були власне в народній пісні, проф. Кошиць з особливим пієтизмом обговорив творчість „золотої доби" в нашій церковній музиці, себто творчість Березовського, Веделя та Бортнянського, та віддавши належну увагу композиторам 19-го століття, перейшов до української сучасної музики. Цікавою була м. і. класифікація проф. Кошицем двох напрямків обрібки нашої народньої пісні: один, до якого він зачисляє й свою творчість; це напрям започаткований Лисенком, найтіснішого звязку з „духом" народньої пісні, її емоціональним змістом, її „підголосками" і т. і.; другий напрям, це по думці проф. Кошиця, „інструментальний" підхід до обрібки народньої пісні, з метою якнайсправнішого використання в цій обрібці засобів модерної европейської техніки композиторської вокальної та інструментальної, що іноколи веде навіть до деякого „замазання" характеристичних рисів самої пісні. Основоположником цього напрямку проф. Кошиць вважає Леонтовича.

Свій цікавий доклад закінчив проф. Кошиць кількома бадьорими реченнями про великий поступ нашої музичної культури в останньому 40-літті та, особливо, в часах після Світової Війни, в яких вперше повстали в нашій музичній літературі оперові, симфонічні та інші твори великі формою, на зразок сучасних европейських творів цього роду.

Жаль тільки, що власне над розвитком нашої „нової" музики, себто музики нашого століття, шан. докладчик затримався найкоротше. Є це тема, яка сама-собою може заповнити цілий один доклад, тема, яка тим паче повинна цікавити наших громадян і особливо нашу молодь, що про неї так мало знається. Думаю, що при повторенні в майбутті подібного циклю докладів, як ті, що відбуваються тепер на Колюмбійськім університеті, слід було би організаторам цих викладів подбати про низку докладів на теми нашої сучасної культури й сучасного мистецтва.

Антін Рудницький.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збори С. У. Б.

Дня 16 березня ц. р. відбулись у Вебстер Гол, в Ню Йорку загальні чергові збори Союзу Українських Бизнесменів. Збори відкрив голова п. Платон Стасюк і заявив, що досі вписалось у члени С. У. Б. 132 членів. Секретар п. Роман Олесницький відчитав протокол із попередніх зборів, після чого приступлено до дальших точок нарад. В програму нарад входили такі справи: 1) Висота членських вкладок; 2) Льокаль для Союзу; 3) Купівля власного будинку; 4) Влаштування власного журналу; 6) Внески і запити.

По вичерпних нарадах переголосовано такі постанови: Брати тимчасово вступне від приступаючих нових членів по $1 і по $1.50 місячної вкладки, доки не запишеться до Союзу 150 членів. Тоді місячна вкладка буде знижена до $1. Вибрано комітет, який має занятись підшукуванням льокалю для Союзу. Справу купна власного бизнесового будинку покищо залишено для дальшої розваги цілого членства. Доручено зарядові влаштувати в місяці травні бенкет. Вибрано комітет, який має занятись зложенням програми бенкету і збиранням оголошень, а також вибрано людей, які мають занятись наймом бенкетової галі. Вибрано представників на збори, що мають на меті будування нового українського народнього дому в Ню Йорку. Рішено скликати спеціяльні збори ґросерників у справі організації гуртової (кооперативної) закупки ріжних товарів.

Над цею справою розвинулась широка дискусія, в якій учасники заявляли, що існування і розвій Союзу Українських Бизнесменів буде запевнений тоді, коли Союз відразу зробить певні корисні трансакції, які принесуть дійсний хосен членам. Це не є тяжка річ до виконання. Коли зголосилось більше число власників однородних крамниць вони моглиб вислати свого представника до великих компаній і він міг би в їх імені поробити більші закупна і по далеко нижчих цінах. В С. У. Б. є найбільше ґросерників і з ними можна на початку починати такі гуртові закупки. Тому саме рішено скликати раз лиш їх самих, щоб вони прийшли в якнайбільшім числі і приступили до зреалізування цеї цілі, для якої створився Союз Українських Бизнесменів.

В дальших нарадах порішено покищо відложити видавання сталого бизнесового журналу. Рішено відбувати що місяця збори кожної першої середи в місяці. Одобрено внесок голови, аби кожний член приєднав бодай ще одного члена.

Збори відбулись взірцево і ділово.

М. Д.

„РОБИТЬ ІСТОРІЮ"

Президент Рузвелт підписує закон про допомогу Англії

ОБІД АМЕРИКАНСЬКОЇ ЄДНОСТИ

Заходом Спільної Ради Американської Єдности (давніше „Флиса", 222 Форт Ев., у Ню Йорку) влаштовується в годі Астор, у Ню Йорку, вечером 3. квітня н. р. обід для піддержання всіми групами громадян ідеї американської демократії й її оборони.

Між бесідниками вечера є: пані Рузвелтова, жена президента, котра буде предсідницею вечора; ґенеральний прокурор Роберт Г. Джексон; Николас Келі, предсідник ради директорів „Спільної Ради Американської Єдности"; Луис Адамик, автор книжки „Фром мені лендс" і редактор журналу „Комон Ґравнд", котрий видає „Спільна Рада Американської Єдности"; Едвард Корсі, бувший комісар іміґрації на Елис Айленді; Арчиболд МекЛіш, директор конґресової бібліотеки; і інші.

Рід Луис, виконний директор „Спільної Ради Американської Єдности", каже про цей обід: „Цілю його не лише дати вислів сущій єдности американського народу, але й підчеркнути факт, що справжню єдність можна досягнути лише через приняття всіх громадян, без огляду на їх державне, національне чи релігійне походження, як рівних членів американського громадянства. Обід, як ми сподіваємося, дасть нагоду для американців чужого походження висказати своє признання для нагод, які дає їм життя в Америці, та засувати, що вони стрічаються й працюють разом тут як американці, а не як розділені між собою групи. Ми сподіємося теж, що цей обід дасть нагоду урядникам уряду вияснити загалові публиці, що він противиться поширюванні якоїнебудь групи, бо кривдження противиться законові, американському розумінню справедливости та загрожує єдності, якої так треба в теперішній час".

Білети на обід коштують $3.50 від особи. Дістати їх можна від: Common Council for American Unity, 222 Fourth Avenue, New York City.

Коли часом щось стане в горлі і не хоче вступитися, тоді можна пробувати його усунути, підкнувши сирий білок.

РОДЖЕР ВИЛЙЕМС

Дня 5-го лютого, 1631, цебто триста десять років тому, прибув до Бостону, центра приморської кольонії Масечусетс, Роджер Вилйемс, основник релігійної вольности в Америці. Пуритани охоче його приняли, хоч не сподівались, що пять літ пізнїше він буде прогнаний буцімто як еретик.

Вилйемс родився 1603 року в Англії. Ним опікувався сер Едвард Кок, відомий англійський юрист, під впливом котрого він був почав приготовлятись на карієру правника. Однак релігійні справи його більше цікавили і він перейшов до церкви. Не погоджуючись з певними доктринами основаної Церкви Англії, він скоро покинув її й пристав до сектанської групи. Коли і тут не був вдоволений, то виступив і пішов до іншої. Заки він опинився у Бостоні, його вважали як „першого бунтаря проти божого порядку церкви, заведеного в диких краях", хоч він був дуже релігійний.

Приморська кольонія Месечусетс була під строгою контролею провідників церкви. Громадські справи як і церковні були реґульовані церквою. Щобільше, тільки такі релігійні вірування були дозволені серед кольоністів, які одобрювали провідники церкви. До приїзду Р. Вилйемса ніхто отверто не виступав проти існуючих порядків.

Вилйемс уперше поріжнився з духовенством Бостону відносно доктрини, коли відмовивсь проповідувати в одній з їх церков. За причину подав той факт, що пуритани цілковито не пірвали звязків з церквою Англії, як це були зробили богомольці в кольонії Плимавт і він самий. Потім він пішов до більш ліберальної осади, а саме до місцевости Сейлем, але рука бостонських властей його там досягла і він мусів звідтам забиратись. Якийсь час його добре приймали в Плимавт, де не було впливів Бостону, але по повороті до Сейлем суд і духовенство Бостону відновило переслідування.

Будучи в Сейлем, Вилйемс почав виказувати своє зацікавлення до суспільного ладу, що згодом його цілковито поріжнило з усіми іншими тогочасними провідниками в Америці. Він порушував земельне питання в Сейлем, з чого повстало ще більше настроєння проти нього в Бостоні. Накінець у жовтні 1635 року, його поставлено під суд, осуджено за ширення єресі і сказано на вигнання. Він утік до Сейлем перед арештом, а вкінці добився до місця, що тепер звуть стейтом Ровд Айленд. Тут він заложив місто Провіденс для кольонії Ровд Айленд котру пізнїше названо стейтом. Це на довгі роки був найбільш демократичний осередок серед американських кольоній.

Вилйемс був першим завзятим борцем за основні вольности в Америці. Він непохитно вірив у два головні принципи. Перше, він настоював на те, щоби була повна свобода віри і совісти як основне право, котре жадна людська сила не моглаб зломити. Для приморської кольонії Месечусетс, котра карала релігійних переступників, бо мовляв, церква і держава це одно нероздільне тіло, така думка була поставлена в ряди єресі. Друге, як політичний фільософ і соціяльний мислитель, він вірив, що власть в державі має походити тільки з народу і мусить виконувати його волю. Ця теорія не була новою, бо вона була проведена в життя в Ровд Айленд.

В той час в Америці Вилйемса називали „оригінальним мислителем" і „найбільш провокуючою людиною". Як згадує один писатель, „він старався доказувати, що всі люди, без ріжниці релігійних переконань, мають однакову вартість у суспільстві". Його теорія про народоправство це найкращий здобуток американської політичної думки.

Він пильно працював, щоб Ровд Айленд зробити зразком свободи та рівности для всіх. Коли 1656 р. бостонські власти переслідували квейкрів, він давав їм захист. Сер Генрі Вейн, також релігійний ліберал, поміг йому дістати від Англії ліберальний дозвіл на ведення функцій кольонії. Вилйемс був кілька наворотами вибраний президентом кольонії та занимав теж інші уряди. Він помер у Провіденс 1684 року, будучи 47 років у проводі поступу.

Паломники домагались релігійної свободи тільки для себе, а Роджер Вилйемс пропагував релігійну свободу для всіх. Він був першим, що оснував політичну громаду з релігійною свободою. Йому треба завдячувати, що маємо в Америці вільну церкву у вільній державі.

Загальна Рада, — ФЛІС.

УКРАЇНСЬКИЙ ЗАХИСТ ДЛЯ СТАРЦІВ

Сестри Служебниці П.Н.Д.М. взялися за гарне діло. Хочуть поставити гарний Український Дім Старців. Саме тепер переводять всюди збірки на ту ціль та надіються при помочи тих збірок і позички набути в горах фарму з домом, що буде приміщенням для старенших матерей і батьків. При вході до будинку буде пропамятна таблиця зо списом жертводавців, що зложать більші суми. Також кімнати матимуть металеві таблиці, на яких будуть призвища тих, що зложать жертви на їхнє умеблювання. В 1940 році жертвували на ту ціль:

Еп. Константин Богачевський $200; еп. Іван Бучко $100; еп. Василий Такач $5; о. канцлер Тарнавський $60; о. ректор Пронько $25; о. В. Лотович $5; о. А. Лотович $6; о. М. Даниловнч $5; о. В. Андрушків $100; о. О. Крохмальний $25; о. Рура (словацький священик) $10; о. І. Забава $5; о. С. Тиханський $5, о. Д. Доброгвор $2; о. Ананевич $30; о. Кондра $5; Тов. Укр. Осередка в Нюарку на бенкеті збірка $68 з того $10 на Український Каледж в Стемфорді; Укр. Союз в Бруклині, Н. Й., $20; Провидіння в Пасейк, Н. Дж., $5; Сестрицтво Серця Хр. в Пасейк, Н. Дж., $5; Укр. Пекарня в Клівленд, О., $11; Клюб в Форд Сіті, Па., $5; збірка в Н. Україна на ювилейній забаві, Йонгставн, О., $10.25; Тов. св. о. Николая, від. 276 У. Н. С. з Ембридж, Па., $17.16; Марія Тиханська Мекаду, Па., $50; по $25: Д. Капітула, Мекаду, ПА.; Іван Штогрин, Сабуцкі Братія; Марон Литвин; Кукуда і Гуцало; всі Нюарк, Н. Дж.; Іван Кузь з Дітройт Міш.; по $10: І. Федан, Ню Кенсінгтон, Па.; Н. Кінтик, Дітройт, Міш.; І. Тарнавська, Дубяниця, Рубецький, Пасейк, Н. Дж.; С. Кана і в. Гаврилюк з Перт Амбой, Н. Дж.; Я. Ліба, Бруклин, Н. Й.; Степан Паньків з Бофало, Н. Й., $20; П. Кана з Пітсбурґ, Па.; $15; по $5: Іван Тарнавський, І. П. Федан, І. Хрупик, Цибуля, Приґілюк, Томащівська, Бубуховська, Лисяк, Лехман, Елена Тзарська, д-р Кібзей, Лакоцький, Гресуляк, М. Шарко, Н. Брик, П. Гречух, П. Стечишин.

Дальші жертви проситься слати на таку адресу:

St. Mary's Home for the Aged, 719 Brown St., Philadelphia, Pa.

НА СУД БРИДЖЕСА. Предсідником на росправі Бриджеса, юнійного лідера, що почнеться в Сан Франсіско 31. березня, буде Чарлс Бравн Сірз з Бофало.

ЖЕРТВИ БУРЕВІЮ

Сніговий буревій навістив місцевість Пембіну, Н. Д., дня 15 березня, гнав зі скорістю 85 миль на годину і потягнув з собою дві українські жертви. Це Катерина (літ 22) і Василина (літ 15) Козарчук, сестри, що замерзли на залізничім шляху, два бльоки від міста і стількиж від дому. Вечірний поїзд приволік трупа Катерини аж на стацію і доперва тоді почались пошукування за сестрою. Василиною, котру найдено змасакровану під колесами поїзду, як й її сестра. День 15. березня був гарний, сонячний, теплий. Сніговий буревій з морозом прийшов нагло і як доносять, у двох стейтах, себто в Норт Дакоті і Минесоті потягнув за собою 51 жертв в людях, а в Канаді начисляють 40 жертв.

Буревій бив снігом так сильно, що на два кроки від себе не можна було нічого бачити. Начався від скалистих гір Канади, а дійшов до половини стейту Огайо.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

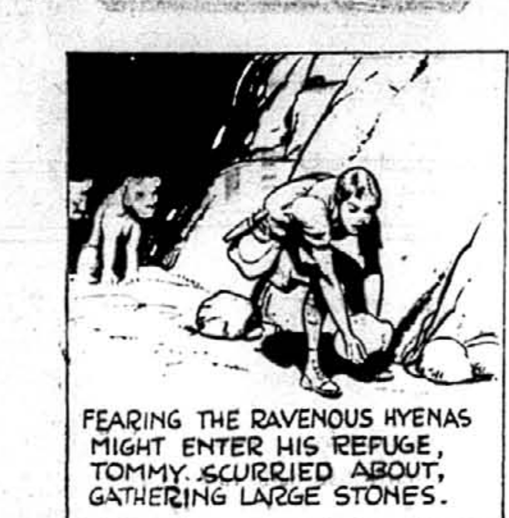
ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ВІДЗНАЧЕННЯ ЛЕТУНА. Сержант летництва А. Сондерс (в середині) виходить з брами королівської палати Бокингему в Лондоні, де він дістав від англійського короля відзначення за відвагу. З ним його жінка, дочки-близнючки й брат.

ТАРЗАН, ч. 258. Замурований.

Боячись, щоб бушуючі гієни не шукали схоронища також у тій печері, де він знаходився, Том почав замуровувати вхід.

Він почав у вході класти камінь на камени так, що з цього повстала висока баріера. Тепер він чувся безпечніше.

Та по якімсь часі, як це було зроблене, молоді львинята почали гарчати. Вони були голодні і домагались корму.

Цей голод, думав собі Том, буде далі змагатись, доки не розюшить львинят так, що вони кинуться на нього. Хіба ось він не замурував себе живцем?

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1941 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	298.14
2.	177.92
3.	130.25
4.	98.22
5.	293.48
6.	29.94
7.	282.06
8.	265.00
9.	192.21
10.	147.17
11.	102.05
12.	117.68
13.	68.45
14.	45.64
16.	93.33
18.	117.97
19.	12.42
20.	392.85
21.	137.00
22.	190.38
23.	127.07
24.	115.33
25.	192.94
26.	32.23
27.	47.29
28.	150.35
29.	192.47
30.	72.27
31.	162.88
32.	31.29
33.	123.07
34.	50.21
35.	70.24
36.	157.86
37.	107.24
38.	233.22
39.	365.34
40.	26.14
41.	55.52
42.	214.64
43.	63.30
44.	122.21
45.	331.24
46.	26.18
47.	55.33
48.	45.51
49.	24.42
50.	184.54
51.	55.72
52.	89.63
53.	129.09
54.	62.66
55.	55.31
56.	142.59
57.	201.67
58.	171.34
59.	204.21
60.	38.62
61.	39.06
62.	124.52
63.	537.38
64.	138.22
65.	241.70
66.	138.92
67.	209.39
68.	21.12
69.	196.29
70.	288.97
71.	68.86
72.	68.21
73.	168.25
74.	63.26
75.	185.96
76.	328.22
77.	82.66
78.	149.80
79.	14.71
80.	59.12
81.	145.58
82.	70.47
83.	220.65
84.	112.34
85.	180.89
86.	203.22
87.	197.59
88.	14.42
89.	36.22
90.	241.07
91.	394.58
92.	22.31
93.	52.87
94.	616.41
95.	42.37
96.	300.00
97.	195.40
98.	134.82
99.	178.57
100.	118.22
101.	42.56
102.	720.88
103.	128.62
104.	252.04
105.	189.86
106.	297.92
107.	52.32
108.	121.40
109.	135.43
110.	9.81
111.	37.63
112.	415.27
113.	78.15
114.	55.09
115.	24.00
116.	62.31
117.	113.34
118.	76.98
119.	42.54
120.	219.41
121.	145.38
122.	75.89
123.	172.33
124.	108.20
125.	194.24
126.	105.84
127.	335.76
128.	28.84
129.	37.67
130.	450.80
131.	17.50
132.	159.18
133.	225.80
134.	108.62
135.	66.57
136.	198.26
137.	186.22
138.	74.30
139.	65.20
140.	118.28
141.	67.47
142.	152.32
143.	255.81
144.	68.89
145.	58.89
146.	172.24
147.	633.61
148.	38.08
149.	65.72
150.	133.38
151.	171.13
152.	55.04
153.	9.57
154.	39.08
155.	553.67
156.	177.86
157.	64.60
158.	413.64
159.	88.59
160.	115.96
161.	190.91
162.	52.30
163.	136.57
164.	210.65
165.	48.86
166.	34.22
167.	164.26
168.	216.67
169.	40.97
170.	214.89
171.	31.17
172.	39.16
173.	100.12
174.	27.35
175.	303.10
176.	215.27
177.	173.09
178.	148.82
179.	482.53
180.	119.63
181.	126.41
182.	206.95
183.	139.61
184.	21.90
185.	81.03
186.	57.24
187.	40.96
188.	44.99
189.	6.82
190.	42.98
191.	161.71
192.	151.99
193.	86.83
194.	55.37
195.	49.72
196.	52.00
197.	34.39
198.	48.32
199.	46.61
200.	263.10
201.	48.46
202.	39.80
203.	19.88
204.	1,317.76
205.	21.41
206.	702.55
207.	68.26
208.	26.06
209.	77.87
210.	71.87
211.	187.96
212.	66.72
213.	350.42
214.	43.40
215.	19.83
216.	26.25
217.	449.11
218.	244.69
219.	458.47
220.	152.83
221.	877.75
222.	37.87
223.	371.68
224.	49.44
225.	18.12
226.	82.48
227.	53.42
228.	85.83
229.	172.90
230.	241.98
231.	13.54
232.	66.65
233.	43.87
234.	182.95
235.	142.19
236.	180.16
237.	268.63
238.	337.17
239.	352.33
240.	24.24
241.	81.61
224.	132.69
243.	97.82
244.	28.28
245.	125.38
246.	78.25
247.	267.96
248.	69.70
249.	39.30
251.	301.40
252.	111.18
253.	115.98
254.	170.52
255.	61.90
256.	70.10
257.	32.81
258.	32.25
259.	266.28
260.	105.15
261.	51.48
262.	86.45
263.	55.14
264.	174.12
265.	46.46
266.	94.27
267.	101.21
268.	122.79
269.	34.61
270.	257.80
271.	101.46
272.	10.21
273.	236.80
274.	226.62
275.	92.09
276.	338.44
277.	286.81
278.	49.41
279.	24.82
280.	192.26
281.	114.06
282.	20.43
283.	161.60
284.	111.46
285.	16.60
286.	61.92
287.	25.61
288.	310.17
289.	37.39
290.	75.82
291.	173.81
292.	754.30
293.	67.90
294.	46.19
295.	203.85
296.	306.51
297.	14.86
298.	105.25
299.	76.93
300.	144.39
301.	204.92
302.	15.96
303.	89.71
304.	87.70
305.	152.00
306.	36.05
307.	48.42
307.	107.10
309.	41.57
310.	63.00
311.	28.66
312.	124.03
313.	16.36
314.	22.52
315.	24.25
316.	341.77
317.	103.04
318.	138.25
319.	78.75
320.	135.14
321.	134.73
322.	63.88
323.	81.04
324.	201.62
325.	125.47
326.	114.56
327.	74.93
328.	24.47
329.	9.74
330.	169.58
331.	66.49
332.	85.22
333.	120.76
334.	355.37
335.	64.93
336.	241.14
337.	21.81
338.	346.58
339.	115.27
340.	19.24
341.	244.16
343.	103.23
344.	89.29
345.	110.23
346.	18.97
347.	139.60
348.	125.46
349.	50.60
350.	161.08
351.	57.22
352.	109.86
353.	160.64
354.	14.51
355.	70.52
356.	21.18
357.	67.46
358.	102.19
359.	43.28
360.	17.69
361.	1,570.72
362.	98.13
363.	147.15
364.	495.95
365.	62.51
367.	334.63
368.	46.63
369.	270.28
370.	269.07
371.	220.97
372.	67.25
373.	116.93
374.	127.42
375.	195.80
376.	28.04
377.	13.79
378.	28.38
379.	159.78
381.	26.38
382.	38.75
383.	224.36
384.	39.61
385.	329.09
386.	34.94
388.	195.72
389.	33.01
390.	127.15
392.	23.95
394.	22.42
395.	15.37
396.	103.60
399.	52.83
400.	91.74
401.	45.71
402.	14.77
403.	259.66
404.	73.20
405.	112.83
406.	261.95
407.	60.25
408.	34.86
410.	16.92
411.	61.15
412.	50.66
413.	54.91
414.	52.05
415.	54.90
416.	14.85
417.	14.00
418.	15.44
419.	5.73
420.	8.08
421.	52.64
422.	40.54
424.	38.53
425.	79.87
426.	23.37
428.	5.12
429.	24.74
430.	13.13
431.	9.45
433.	8.67
434.	33.80
435.	76.62
436.	20.69
437.	16.03
438.	20.16
439.	40.99
441.	48.08
442.	29.70
443.	54.08
445.	17.61
446.	102.86
447.	57.92
448.	41.48
449.	14.66
452.	28.69
453.	7.45
454.	9.18
455.	19.62
457.	67.54
458.	45.59
459.	13.47
460.	10.26
462.	38.82
463.	33.98
464.	23.75
465.	17.46
466.	37.67
467.	23.70
469.	89.85
470.	9.54
471.	19.04
472.	19.55
473.	52.77

Доплата до вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду 329.87

З місячних вкладок нових родів обезпечення $58,474.10

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	8.92	221.	8.20
3.	2.42	225.	8.08
8.	98	230.	3.81
19.	1.58	234.	18.96
28.	12.03	237.	2.68
30.	11.32	243.	18.23
33.	7.91	245.	3.08
37.	16.20	257.	2.84
39.	33.17	262.	1.41
65.	14.02	268.	2.93
70.	3.80	274.	1.49
83.	2.86	275.	14.56
90.	12.64	276.	3.54
101.	2.84	277.	2.02
102.	4.96	278.	1.15
106.	7.23	283.	1.53
108.	4.72	284.	3.37
112	6.53	286.	36.07
117.	4.46	292.	1.83
125.	3.61	298.	3.05
127.	5.65	305.	8.31
138.	2.35	316.	1.41
142.	8.40	321.	5.01
143.	10.49	322.	1.31
147.	28.16	328.	2.01
151.	6.04	334.	2.28
161.	1.92	335.	6.34
170.	8.76	336.	6.35
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	358.	1.62
194.	81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
209.	4.26	370.	15.74
216.	13.18	384.	28.93
217.	2.74	388.	15.42

З місячних вкладок старого роду обезпечення ...... $ 519.59

З місячних вкладок від членів	$58,993.69
Процент від бондів	6,532.11
Процент від морґеджів	1,491.84
Процент від позичок	478.95
Чинш від реальностей	11,952.25
Заробок на бондах	2,390.50
Продаж ювилейної книги	1.00
Перенос резерви за переписаних членів з Молодечого Департаменту до старших	490.75
Зворот позички до народного фонду	13.87
Продаж бондів	111,927.50
Сплати морґеджів	1,026.25
Сплати членських позичок	3,022.82
Сплата Нота	50.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 137 Терлецький Теодор 500.00

Разом $198,871.53

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 9	Лучканин Павло	1,000.00
в. 10	Нецьо Андрій	1,000.00
в. 67	Суховерх Андрій	1,000.00
в. 84	Данилко Іван	500.00
в. 100	Заготинець Марія	1,000.00
в. 105	Чорний Павло	1,000.00
в. 132	Стефанович Ксеня	1,000.00
в. 133	Будник Олекса	1,000.00
в. 134	Лудiш Катерина	500.00
в. 137	Терлецький Теодор	1,000.00
в. 152	Павлусь Катерина	1,000.00
в. 185	Навугольник Мих.	750.00
в. 206	Виспянський Йосиф	1,000.00
в. 214	Дорош Теодор	1,000.00
в. 252	Родиицький Андрій	1,000.00
в. 254	Селеман Стефан	1,000.00
в. 296	Колодій Теодор	1,000.00
в. 349	Геречка Ізидор	500.00
в. 361	Паламар Семен	500.00
в. 389	Свентарна Ольга	500.00

Інші виплати посмертного фонду.

Грошеві звороти нових родів обезпечення 1,465.72

Виплати сирітського фонду по бл. п.:

в. 37	Палюк Франка	61.17
в. 97	Ґрубяк Костка	130.69
в. 283	Трач Іван	135.28
в. 288	Підгайний Дмитро	260.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Бр. з їх спеціяльного фонду 329.87

Виплати запомогового фонду:

в. 1	Матищак Павло	35.00
в. 2	Хомяк Тифон	40.00
в. 4	Павчак Іван	35.00
в. 7	Рифун Павло	30.00
в. 10	Студент Пилип	35.00
в. 43	Ладин Мілдред	25.00
в. 44	Шеляк Андрій	50.00
в. 56	Чмерит Данило	35.00
в. 77	Яремцьо Ксеня	25.00
в. 82	Питак Семко	35.00
в. 82	Пішко Марія	25.00
в. 86	Пащук Іван	20.00
в. 90	Бобонич Григорій	50.00
в. 94	Стефанюк Петро	35.00
в. 99	Залецький Павло	25.00
в. 104	Рудик Антін	50.00
в. 104	Стопен Петро	35.00
в. 106	Шаран Михайло	35.00
в. 106	Ґавалюх Тома	35.00
в. 144	Яремкевич Катерина	25.00
в. 155	Яричевський Василь	25.00
в. 155	Клим Петро	35.00
в. 160	Буняк Марія	25.00
в. 164	Рудий Микола	25.00
в. 164	Кирилич Андрій	25.00
в. 168	Панків Анна	25.00
в. 173	Цщик Микола	25.00
в. 176	Ганковський Микола	25.00
в. 176	Логай Михайло	25.00
в. 191	Бойко Микола	25.00
в. 212	Когут Параскевія	25.00
в. 212	Сулик Анна	25.00
в. 218	Ляхоцький Онуфрей	25.00
в. 223	Фещак Дмитро	35.00
в. 232	Кічан Юлія	25.00
в. 235	Добош Іван	30.00
в. 237	Даців Петро	35.00
в. 241	Фірман Кароліна	25.00
в. 259	Гула Василь	50.00
в. 276	Прешляк Павло	35.00
в. 280	Дутчак Микола	35.00
в. 286	Барна Григорій	35.00
в. 288	Дусь Дмитро	50.00
в. 288	Когут Іван	35.00
в. 296	Цепенюк Стефан	35.00
в. 300	Войник Василь	35.00
в. 301	Коваль Прокіп	25.00
в. 304	Кравс Іван	50.00
в. 311	Кеча Ольга	25.00
в. 335	Грабаш Анастасія	25.00
в. 338	Кудлик Ілая	35.00
в. 338	Процанін Юлія	25.00
в. 342	Дмитрів Евдокія	25.00
в. 351	Хомищак Василь	50.00
в. 361	Фурик Марія	25.00
в. 365	Рудинин Анастасія	25.00
в. 371	Романків Григорій	35.00
в. 401	Буткевич Марія	30.00
в. 405	Ядловський Іван	25.00

Виплати адміністраційного фонду:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за орган	3,595.00
Платня головного уряду	825.00
Нагорода за нових членів	550.00
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Платня помічних сил	411.03
Асекураційні департаменти стейтів за дозволи (лайсени)	256.00
Лікарі за нових членів	249.00
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	188.18
Кошти подорожі і репрезентації	171.75
Видатки канцелярійні на почту, телефон і т. п.	125.45
Оголошення	60.00
Фотографічні знимки членських аплікацій	30.15
Обезпечення від грабунку	25.00
Офісові прибори	20.21
Направа і чищення машин	18.00
Спортова акція	15.00
Асекураційні журнали	11.00
Винайм машини для зладження річних звітів	6.00
Оправа річних книг У.Н.С.	2.50
Перенос резерви до інших фондів	.15

Інші виплати:

Податок, вода, паливо, світло і інші виплати на реальностях 18,114.56

Інвестиції:

Позички членам 1,402.21

Разом $48,083.92

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем січня 1941 р. остала	$458,367.79
Прихід за лютий	198,871.53
Разом	$657,239.32
Розхід за лютий	48,083.92
Готівка з кінцем лютого 1941 року	$609,155.40

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 609,155.40
Морґеджі	1,272,677.96
Бонди	2,069,383.90
Реальности	1,012,451.59
Позички членам	567,971.74
Друкарня і книгарня	13,434.36
Ноти	2,825.00
Посвідка від F.H.A. на належитість У. Н. С.	405.08
Разом	$5,548,305.03

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,825,541.12
Запомоговий фонд	83,438.81
Адміністраційний фонд	178,791.23
Народний фонд	9,433.20
Конвенційний фонд	52,557.21
Резервовий фонд	12,368.62
Contingent Fund for protection of Inv. & Mort.	111,927.50
Посмертний фонд старого роду обезпечення	70,497.96
Фонд Згоди Братств	32,537.35
Сирітський фонд	171,427.03
Разом	$5,548,305.03

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

В АРМІЇ.—Ґраф Діно Ґранді, бувший італійський амбасадор в Лондоні, покликаний до військової служби. Він був капітаном у світовій війні.

Коник (поні) у Тіофорд, Небраска, перемінився нагло на мясоїдну звірину і почав їсти курята.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	6.75
2.	8.32
3.	2.70
4.	1.80
5.	10.35
6.	1.35
7.	21.15
8.	9.45
9.	12.40
10.	2.70
11.	9.40
12.	90
13.	10.35
14.	1.57
16.	4.30
18.	1.15
20.	16.65
21.	9.23
22.	6.58
23.	2.70
24.	6.08
25.	3.40
26.	2.70
27.	45
28.	5.85
29.	8.05
30.	7.43
31.	4.50
33.	11.70
34.	2.92
35.	1.80
36.	12.60
38.	10.60
39.	17.10
40.	1.13
41.	12.50
42.	7.42
43.	2.50
44.	7.43
45.	13.28
46.	45
47.	4.28
48.	5.65
50.	9.45
51.	23
52.	9.23
53.	3.37
54.	4.05
55.	4.75
56.	11.05
57.	12.43
58.	6.52
59.	9.70
60.	1.58
61.	6.98
62.	2.93
63.	25.43
64.	9.25
65.	8.25
66.	3.23
67.	5.53
68.	25
69.	1.58
70.	6.08
71.	3.60
72.	2.48
73.	2.93
74.	6.38
75.	9.22
76.	12.85
77.	5.00
78.	5.62
79.	68
80.	2.75
81.	3.40
82.	2.05
83.	6.30
84.	7.42
85.	18.25
86.	7.90
87.	7.65
88.	68
89.	90
90.	17.77
91.	11.70
92.	1.80
93.	70
94.	25.00
95.	2.70
96.	12.60
97.	11.25
98.	6.10
99.	9.00
100.	2.50
102.	21.38
103.	2.70
104.	3.15
105.	4.72
106.	5.18
107.	2.70
108.	1.80
109.	4.73
110.	2.48
112.	12.50
113.	4.28
114.	90
115.	2.05
116.	7.20
117.	1.01
118.	2.50
120.	6.30
121.	11.48
122.	2.48
123.	4.73
124.	4.50
125.	11.48
126.	5.63
127.	10.13
128.	2.70
130.	21.75
132.	2.70
133.	2.70
135.	6.10
136.	14.40
137.	9.45
138.	3.85
139.	4.28
140.	6.75
141.	1.35
142.	15.30
143.	6.75
144.	4.93
145.	5.18
146.	3.83
147.	30.37
148.	3.38
149.	4.28
150.	31.50
151.	6.30
152.	90
154.	90
155.	9.70
156.	10.15
157.	2.25
158.	11.25
159.	7.43
160.	3.60
161.	5.65
162.	90
163.	2.25
164.	38.45
165.	7.65
167.	6.08
168.	2.53
169.	25
170.	8.10
171.	12.60
172.	8.78
173.	3.75
174.	2.70
175.	9.45
176.	9.65
177.	5.18
178.	5.80
179.	8.10
180.	11.02
181.	25
182.	3.83
183.	2.70
185.	5.40
186.	6.55
187.	45
188.	5.23
191.	6.75
192.	6.75
193.	4.05
194.	1.13
196.	2.70
198.	90
199.	1.80
200.	18.45
201.	3.83
202.	1.80
204.	137.48
205.	3.15
206.	21.15
207.	3.15
208.	75
209.	90
210.	1.58
211.	8.45
212.	3.15
213.	9.90
214.	90
217.	18.67
218.	6.30
219.	22.28
220.	4.05
221.	34.88
222.	3.40
223.	28.13
224.	3.15
225.	3.15
227.	1.80
228.	2.70
229.	8.10
230.	14.85
231.	1.35
232.	4.05
233.	6.53
234.	8.78
235.	9.23
236.	9.22
237.	13.50
238.	41.40
239.	35.55
240.	3.20
241.	1.68
242.	10.12
243.	8.55
244.	1.13
245.	4.28
246.	90
247.	9.00
248.	5.85
251.	9.90
252.	8.10
253.	4.30
254.	14.18
255.	3.40
256.	3.15
257.	1.35
258.	4.50
259.	7.65
260.	29.13
261.	6.50
262.	3.15
263.	1.35
265.	68
266.	8.10
267.	2.25
268.	4.50
269.	1.35
270.	8.55
271.	7.20
272.	2.25
273.	4.50
274.	11.48
275.	90
276.	9.23
277.	19.80
278.	1.15
279.	1.80
280.	9.23
281.	23.40
282.	1.35
283.	10.60
284.	3.85
286.	1.80
287.	2.02
288.	9.45
289.	3.83
290.	90
291.	13.73
292.	39.15
293.	2.25
294.	1.02
295.	5.40
296.	13.73
297.	45
298.	70
299.	3.38
300.	5.63
301.	3.07
302.	1.63
303.	8.38
304.	9.69
305.	5.63
307.	45
308.	4.05
309.	90
310.	2.48
311.	1.15
312.	6.08
314.	25
315.	25
316.	14.18
317.	4.95
318.	6.97
319.	9.70
320.	5.40
321.	5.63
322.	45
323.	6.10
324.	2.70
325.	5.18
326.	3.15
327.	2.50
328.	.45
330.	13.05
331.	5.65
332.	5.05
333.	7.45
334.	11.03
335.	4.05
336.	6.50
338.	13.50
339.	3.85
340.	68
341.	24.75
343.	3.15
344.	3.60
345.	6.75
346.	75
347.	11.05
348.	8.35
349.	3.15
350.	5.18
351.	2.48
352.	7.20
353.	3.40
355.	1.58
356.	1.05
357.	1.35
358.	3.75
359.	4.50
361.	99.90
362.	7.70
363.	8.55
364.	14.40
365.	4.28
367.	8.30
368.	90
369.	13.70
370.	4.73
371.	11.93
372.	4.50
373.	3.60
374.	6.31
375.	6.55
376.	90
377.	67
378.	4.10
379.	8.33
381.	1.35
383.	14.63
384.	4.28
385.	10.37
386.	3.00
388.	11.70
389.	2.25
390.	19.57
392.	90
394.	90
395.	90
396.	2.48
399.	68
400.	12.40
401.	1.57
402.	70
403.	3.60
404.	1.80
405.	3.15
406.	29.48
407.	2.03
408.	2.00
410.	1.60
411.	70
413.	5.62
414.	7.88
415.	11.26
416.	68
417.	2.70
418.	2.95
419.	25
420.	45
421.	4.75
422.	13.27
425.	22.05
426.	2.75
428.	1.58
429.	6.15
430.	2.70
431.	1.12
433.	2.48
434.	4.28
436.	2.70
437.	5.38
438.	4.95
441.	8.10
442.	1.80
443.	4.05
445.	3.37
446.	6.08
447.	3.16
448.	90
449.	3.60
452.	6.08
454.	45
457.	4.00
458.	6.75
459.	1.13
460.	1.80
462.	3.85
463.	1.35
464.	3.15
465.	3.60
466.	2.25
467.	5.85
469.	27.45
470.	4.73
471.	2.18
473.	4.50

З місячних вкладок від членів	$2,910.49
Процент від бондів	795.56
Процент від морґеджів	1,202.19
Чинш від реальностей	831.00
Продаж бондів	10,250.00
Заробок на бондах	282.50
Сплати морґеджів	1,392.63
Разом	$17,664.37

РОЗХІД:

Виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти	$ 300.05
Перенос резерви за переписаних членів до старших	487.90
Податок, вода, паливо, і інші виплати на реальностях	646.32

Виплати адміністраційного фонду:

Українська Пресова і Книжкова Сп. за Ukr. Weekly	475.00
Платня помічних	380.85
Відзнаки для членів	85.00
Українська Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	75.48
Податок, вода, паливо, і інші видатки нареальностях	147.23
Видатки канцелярійні на почту	25.00
Перенос резерви за переписаних членів	2.70
Лікарі за нових членів	4.00
Разом	$2,629.53

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем січня 1941 р. остала	$56,742.57
Прихід за лютий	17,664.37
Разом	$74,406.94
Розхід за лютий	2,629.53
Готівка з кінцем лютого 1941 року остає	$71,777.41

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 71,777.41
Морґеджі	141,607.25
Бонди	212,178.93
Позички	186.00
Реальности	54,750.92
Разом	$480,500.51

Стан довжний:

Посмертний фонд	$388,384.32
Адміністраційний фонд	92,116.19
Разом	$480,500.51

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

МАЙНО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З КІНЦЕМ ЛЮТОГО 1941. РОКУ ПЕРЕЙШЛО СУМУ

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Майно старших членів з кінцем лютого 1941 р.	$5,548,305.03
Майно Молодечого Департаменту У. Н. Союзу	480,500.51
Загальний Маєток старших членів і Молодечого Департаменту з кінцем лютого 1941. р.	**$6,028,805.54**

УКРАЇНЦІ ВЗИВАЮТЬ ПОСОЛКУ, ЩОБ ДОКАЗАЛА СВОЇ ТВЕРДЖЕННЯ

САСКАТУН (Канада).—Пані Доріз В. Нілсен, посолка, повинна доказати, або відтягнути своє твердження, висказане недавно в Саскатуні, що між канадійськими українцями є фашисти. Таку резолюцію ухвалили на мітінґу саскатунського відділу Комітету Українців Канади, що відбувся в неділю, 2. березня. Около 500 осіб було присутних.

Комітет репрезентує всі українські організації крім комуністичної ґрупи.

Резолюція згадуючи паню Нілсен каже: „З огляду на конечність кооперації й єдности всіх канадійців, не зважаючи на походження, в провадженню війни, ці збори осуджують й опрокидують неправдиві вислови пані Д. Нілсен, посолки, висказані недавно на мітінґу в Саскатуні, на якім вона висловила опінію, що між українцями є ґрупи фашистів. Ці збори потверджують, що всі орґанізації між українцями-канадійцями, з винятком комуністів, мають за свою ціль задержання наших інституцій і нашої демократичної форми правління, і взивають паню Д. Нілсен доказати або відтягнути своє твердження і на будуче не робити безпідставних заміток".

На мітінґу говорили Й. В. Стечишин, адвокат з Саскатуну, А. Яремович і В. Коссар. Вони піднесли вагу всякої посвяти за свободу, за яку воєнні сили Канади й Імперії борються. П. Бощук і Й. Гнатишин були предсідниками.

Друга резолюція звучить:

„Цей мітінґ похвалює з радістю ту важну ролю, яку українці-канадійці виконують у воєнних заводах Канади, своїми записами до війська, помочею для Червоного Хреста, купном бондів та воєнних цертифікатів, — й апелює до всіх канадійців українського походження давати дальше всяку поміч на війну. Ми є твердо переконані, що лиш з перемогою Британської Імперії може бути задержана свобода і демократичні інституції, і що це є одинокий спосіб для привернення світового мира, і що лиш під системою, де є свобода для всіх людей може бути незалежна Україна можливою".

ЗА ПІДВИШКУ ЗАРОБІТНИХ ПЛАТ

Робітники і робітниці, заняті в виробі біля і бавовняних речей, будуть також домагатись 15% підвишки плат. Вони заохочені тим, що таку підвишку вже дістала їх покревнена юнія кравецьких робітників в Ню Йорку.

ВИКИНУЛИ БАЛАМУТА

Нюйорські шкільні власти викинули ще одного професора з Сити Каледжа за ширення комунізму в школах. Цей професор називається Луїс Баламут, ще й до того має титул „доктора".

Рада проти перестуд.

У часі панування катарів і перестуд дуже помічною є купіль ніг в гарячій воді з додатком гірчиці (муштарди). Одначе є багато осіб, які спробувавши раз цеї купелі, зарікаються її раз на все, бо дрібний гірчачий порошок осідає на поверхні води і прилягає до шкіри. Діється це тоді, коли сиплемо порошок гірчиці безпосередньо до гарячої води; тимчасом його треба наперед розробити в одробинці зимної води.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЛЮТИЙ 1941 РОКУ

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, ч. 17, в МкКіпспорт, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Войтович Ольга.
В. 3. Шубик Теодор, Козак Стефан.
В. 5. Галатин Розалія, Кушка Йосиф, Галатин Антін.
В. 8. Мандзій Іван, Шевців Василь.
В. 17. Лесняк Андрій, Гайдук Андрій, Ключка Павло, Солан Григорій, Нестор Андрій, Маршалик Стефан, Карпінський Михайло, Нестор Іван, Демус Стефанія, Карпінська Анна, Плечій Михайло, Солан Альберт, Луців Марія, Щур Анна, Смерека Михайло.
В. 20. Данилишин Михайло.
В. 21. Фарняк Богдан.
В. 24. Буярин Григорій.
В. 29. Салюк Антонетта.
В. 33. Козлов Анеля, Остапчук Анна.
В. 37. Шевчук Олена.
В. 38. Бископ Михайло.
В. 39. Трач Катерина.
В. 41. Нескот Вілям, Нескот Елен, Степаник Стефан, Нескот Перла, Терпко Юрій, Нескот Катерина, Нескот Юрій Андрій, Сенчишин Юлія Анна, Нескот Никола, Терпко Марія, Терпко Михайло мол.
В. 45. Ничипор Вілям.
В. 57. Сенчук Андрій, Базор Ольга, Сташко Марія, Ропіцький Стефан.
В. 59. Бойко Іван, Кузів Марія, Ніжниковська Катерина.
В. 61. Релик Анна.
В. 63. Ландон Анна, Сикута Петро.
В. 64. Чукрій Петро, Зілінський Тоній.
В. 75. Здакевич Михайло А., Грицаш Анна.
В. 80. Дутчак Емілія, Грицак Алиса.
В. 83. Ярмолюк Марія, Ярмолюк, Микита.
В. 91. Еронко Никола.
В. 92. Жуковський Іван.
В. 94. Стецько Катерина, Стецько Михайло, Стецько Анна, Магола Ольга II.
В. 98. Краевська Алма.
В. 105. Слободян Стефан А.
В. 112. Капраль Марія, Недбальська Еленора.
В. 118. Гарасим Анна, Сарахман Катерина.
В. 123. Севенська Олена.
В. 125. Гаврилишин Ольга, Гаврилишин Анна, Гаврилишин Олена.
В. 127. Судин Стефан.
В. 133. Гриєцький Олекса.
В. 136. Спінда Семен.
В. 139. Липовий Стефан, Столярчук Марія, Столярчук Евгенія.
В. 147. Коромець Петро.
В. 150. Гуска Володимир.
В. 151. Дацик Володимир, Бойко Марія, Маркович Стефан.
В. 155. Щуцька Марія.
В. 179. Кокоруда Василь.
В. 186. Баволяк Катерина В.
В. 204. Хадупчак Марія, Петращук Анна, Дарчук Анастазія, Курчій Семен Т., Петрашик Лев, Шпак Станіслав.
В. 219. Рак Матрона, Шум Андрій, Хавлюк Ганна, Шум Марія, Король Стефан, Сокольф Юрій о., Хавлюк Йосиф, Хавлюк Марія, Коцур Марія, Маршанин Юлія, Хавлюк Вілям, Коца Марія, Шеремета Петро, Лобур Анна, Шум Анна, Шум Юлія.
В. 230. Кремін Михайло, Сорока Петро, Віділь Петронелла, Кубіна Альберт А.
В. 238. Сафіян Петро.
В. 239. Пістон Йосиф.
В. 240. Шафран Анна Марія.
В. 245. Стадник Іван.
В. 253. Гаврилців Марія.
В. 256. Варголяк Дмитро.
В. 270. Станіславишин Йосиф.
В. 272. Заленська Джанета.
В. 273. Профета Марія, Кансер Станіслав.
В. 274. Когут Катерина, Мамрич Анастазія, Волощак Марія, Когут Анна, Сілчак Петро, Сенедяк Теодор, Сенедяк Стефан.
В. 276. Карасько Вілям.
В. 291. Хома Олена.
В. 292. Дуляк Стефан.
В. 293. Лесневич Парасковія.
В. 294. Тхорик Катерина.
В. 295. Лесняк Юлія.
В. 296. Лесів Юрій.
В. 299. Смаль Зофія, Смаль Михайло.
В. 301. Ваврикчук Мелания.
В. 306. Фронгайзер Клер, Маслій Катерина, Спугані Іван Ф., Спугані Станислав Франко, Позефик Михайло, Гусяк Олекса, Антоніо Іван, Орешкова Анна, Маслій Марія.
В. 316. Гладун Казимира, Федун Франка.
В. 343. Сулима Патриса, Якимович Марта Анна, Назимак Павлина.
В. 348. Гусак Розалія.
В. 361. о. Бучко Іван, Ребачук Анна, Козак Леон, Мойсей Михайло, Залевська Анна.
В. 369. Антонишин Петро, Антонишин Розалія.
В. 372. Ярема Іван.
В. 379. Романчук Михайло, Романчук Никола, Романчук Вілям.
В. 380. Либа Юрій.
В. 396. Корпа Юрій мол.
В. 404. Пісечко Василь мол.
В. 413. Буган Петро, Блажінський Стефан, Блажінський Михайло, Дичковський Іван, Мігаль Стефан, Гулька Анна, Сезар Ольга Д.
В. 414. Голубович Амеля, Персак Зофія, Голубович Катерина.
В. 422. Равлик Петро.
В. 430. Кісілічак Розалія, Коцур Олена.
В. 432. Чорнописька Марія, Чорнописький Семен, Савич Роман, Мулько Олекса, Гусак Юрій, Боднар Левко.
В. 433. Цимбалістий Лука, Дутчак Іван, Шинкар Константій.
В. 435. Пролісків Соня, Васильків Анна.
В. 436. Качмарчик Ярослав.
В. 438. Терлецький Іван.
В. 441. Лагоська Ксеня.
В. 450. Лопушанський Михайло, Лопушанський Іван, Мішел Карло, Лопушанський Франко мол., Лопушанська Анна.
В. 454. Фурман Стелла Лінда.
В. 467. Гавриляк Михайло.
В. 468. Гавриляк Михайло.
В. 469. Валігун Василь, Гарбуз Анна, Фіалко Володимир, Холявка Іван, Райтє Розалія.
В. 473. Розвадовський Іван, Гриневич Павло, Панасюк Никола.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Гогош Петро, Поліщук Варвара, Полищук Кишко, Машецький Михайло, Амбіцька Параскевія, Дяк Анна.
В. 14. Матіяш Михайло.
В. 15. Готжик Анна.
В. 22. Мокрицький Володимир Е.,* Височан Стефан.*
В. 28. Костик Ева, Костик Анна.
В. 37. Кінащук Агафія.
В. 78. Бордун Семен, Стецив Теодор, Целен Андрій, Кравець Григорій, Стерник Іван.
В. 90. Скольський Василь.
В. 96. Катерник Анна, Катерник Зофія, Спожарський Йосиф,* Федив Анна, Губіцький Петро, Фіговят Михайло.
В. 99. Оберець Іван,* Оберець Марія.*
В. 100. Бури Марія.
В. 102. Петрівська Марія, Петрівський Михайло.
В. 130. Шкладанюк Теодор.
В. 134. Босолово Амеля.
В. 175. Гринюх Михайло.
В. 177. Патекевич Павло.
В. 204. Решітник Василь.
В. 217. Лаврів Стефан,* Лаврів Роман,* Лаврів Володимир.
В. 219. Галичин Михайло.*
В. 229. Лисик Вілям,* Маркович Анна, Маркович Іван,* Маркович Гаврило, Маркович Зофія.
В. 256. Капустинський Іван.*
В. 261. Вітів Іван.*
В. 275. Рибак Сафрон.
В. 280. Крайтар Стефан.*
В. 288. Савіцький Юрій.
В. 312. Овсяник Віктор,* Шарик Мирон, Гуналь Олекса, Соловінський Елизавета, Соловінський Іван, Базарницький Лука, Зволінський Гейрій.
В. 319. Двілчик Вілям,* Янків Евдокія, Копяк Григорій, Копяк Тілій, Пащенко Андрій, Щура Михайло Р.,* Щура Іван.*
В. 363. Леськів Марта, Мішанець Стефан.*
В. 365. Малик Олекса,* Флиста Марія, Пиган Володимир,* Малик Стефан, Малик Анна, Москалик Іван мол.,* Флиста Катерина, Вах Дмитро, Кашицький Іван, Москалик Іван.
В. 370. Денемьер Ксеня.
В. 390. Сацько Карло.*
В. 400. Чвалта Володимир,* Бойко Іван.
В. 402. Потоцький Михайло.
В. 405. Сисак Юстина.
В. 406. Ковальчик Володимир.
В. 410. Черкота Мирослав.*
В. 457. Рудовський Петро II.*
В. 464. Муха Марія, Муха Михайло.
В. 469. Біленький Михайло.*
В. 471. Геба Іван мол.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 83. Терлецький Стефан.*
В. 94. Косміна Катерина.
В. 102. Попович Теодор.*
В. 109. Васелик Юстина, Василик Петро.
В. 155. Тимків Григорій.
В. 219. Матіяш Михайло.*
В. 234. Вуй Іван.*
В. 281. Панас Григорій.*
В. 321. Кротович Пилагія.
В. 341. Решітник Василь, Український Нар. Дім Гнат.
В. 358. Готзик Анна.
В. 372. Хабурський Петро.
В. 399. Білоус Катерина, Білоус Стефан,* Білоус Марія, Білоус Андрій.
В. 403. Пиш Іван.*
В. 406. Ковальчук Віктор.*
В. 415. Грод Володимир.*
В. 422. Маштаяр Петро.
В. 433. Пишишин Олекса.
В. 434. Бусель Прокоп.
В. 469. Дутка Ольга.
В. 472. Гадз Михайло.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 16. Брега Марія.
В. 120. Бараник Володимир мол.*
В. 125. Романяк Анна.
В. 213. Кривий Григорій.
В. 251. Турчик Микола.*
В. 320. Козуб Марія Анна.
В. 343. Коканик Тілій.
В. 367. Крук Володимир.*
В. 379. Брияївська Стефанія.
В. 383. Козак Йосиф.*
В. 433. Мазур Дмитро.
В. 435. Гудз Олена.
В. 464. Муха Марія, Муха Михайло.*
В. 469. Дутка Ольга.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Юрцаба Лешко, Тарас Михайло.*
В. 18. Чегін Іван.*
В. 40. Макаровський Андрій, Пелешецький Іван.
В. 47. Савицька Серафина.
В. 58. Антонюк Іван.*
В. 61. Томашовська Катерина, Орищак Олена, Корій Франко,* Корій Анна.
В. 67. Дацько Вікторія.
В. 70. Павлина Катерина.
В. 74. Линній Ольга, Ворикс Катерина.
В. 76. Цш Едвард.*
В. 94. Генк Тілний Джійн.
В. 99. Трубела Ілько,* Трубела Іван.*
В. 108. Курій Данило,* Курій Наомій, Курій Вілям.
В. 116. Баран Йосиф Ален.*
В. 120. Грецюх Марія.
В. 135. Ковальський Онуфрій о., Лазоришин Лука.*
В. 142. Кучмида Франко.* Гашко Владислав.
В. 156. Купчак Никола.
В. 157. Фальковський Адольф Іван.*
В. 159. Дмитришин Юлія, Петрик Стефан.
В. 183. Геріч Михайло,* Оласюк Станіслав,* Петричкович Чарлс,* Вивишин Стефан,* Попович Володимир,* Шевчук Володимир,* Висидишин Петро,* Васильків Петро,* Пігурський Мирослав.
В. 188. Кохматюк Михайло.*
В. 204. Когут Анеля.
В. 206. Схаб Стефан.*
В. 211. Рудяк Анна, Рудяк Катерина, Рудяк Іван,* Рудяк Марія, Август Станислав, Рудяк Андрій.
В. 216. Грибінська Анна.
В. 219. Матіяш Михайло,* Петришин Чарлс.*
В. 220. Роздільська Анна.
В. 221. Кобеляк Іван, Біланський Лев.
В. 223. Стефановський Іван,* Тарабаш Текля.
В. 230. Тиє Іван Вілям.*
В. 232. Бреза Дорис.
В. 234. Новак Йосиф.*
В. 243. Кучер Петро.
В. 251. Кунрак Павлина.
В. 259. Перович Марія Анна.
В. 260. Книжник Анна, Шведик Павлина.
В. 277. Микитин Юлія, Микитин Йосиф.*
В. 280. Седельник Анеля, Седельник Анна, Малик Катерина, Гасай Катерина, Вендель Андрій,* Ігело Йосиф,* Ігело Анна, Насінник Никола, Насінник Анна.
В. 285. Пергіт Андрій.*
В. 292. Курлій Катерина Е.
В. 303. Кривок Марія.
В. 304. Бродько Юліян,* Баврів Андрій,* Баврів Флорентина.
В. 307. Прус Петро, Прус Анастазія.
В. 308. Брегін Марія.
В. 310. Венгринович Володимир 2.
В. 312. Полеговський Михайло.*
В. 318. Гліщак Анна.
В. 319. Канцерюк Михайло, Колотило Антін,* Вовк Росел,* Мацдин Михайло.*
В. 326. Шіздак Петро.
В. 342. Грищук Зофія, Богачик Павлина, Богачик Чарлс Іван.*
В. 347. Палко Михайло.*
В. 361. Дідух Анна, Садницький Йосиф, Віщук Петро.*
В. 364. Сенюк Анна.
В. 386. Щерба Андрій.
В. 396. Романів Теодор.
В. 399. Білоус Чарлс Тома.*
В. 424. Онищак Володимир,* Онищак Марія Анна.
В. 438. Нановська Анна.
В. 443. Іваєчко Дмитро.
В. 444. Бел Анна, Боднар Іван,* Бойко Лена, Букса Никола,* Хмурженський Юліян, Драгінда Іван Евгенія, Федоронко Омелян,* Федоронко Гарелов,* Галай Михайло А.,* Губареф Ефем, Гладій Марія, Гладій Никола,* Кміцінський Павло, Костин Іван,* Кукуруза Олекса,* Микитюк Василь,* Набор Вілям,* Обрижок Олекса, Собасько Стефан,* Толюба Юрій,* Токар Йосифа, Токар Василь,* Драгінда вон Розалія Йосиф,* Шембер Володимир,* Гнїздор Андрій,* Гнїздор Никола.*
В. 445. Чічіла Юлія, Чічіла Володимир.*
В. 449. Хомко Анна.
В. 452. Тимків Дорота, Тимків Михайло.*
В. 455. Іваськів Катерина, Елишин Олена.
В. 469. Дідич Маріянна, Зазуляк Павлина.
В. 471. Масковіта Чарлс В.,* Масковіта Марія, Довгий Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 14. Матіяш Михайло.*
В. 15. Гошик Анна.
В. 33. Грод Володимир.*
В. 65. Хабурський Петро.
В. 75. Косміна Катерина.
В. 76. Зелінська Марія.
В. 105. Ломпичук Іван.
В. 121. Гадз Михайло.*
В. 168. Тимків Григорій.
В. 181. Швець Іван, Швець Агафія.
В. 204. Решітник Василь.
В. 211. Юрів Петро.*
В. 213. Панас Григорій.*
В. 283. Дворакієвський Андрій, Дворакієвська Анастазія.
В. 292. Дутка Ольга.
В. 296. Василик Юстина, Василик Петро.
В. 359. Білоус Катерина, Білоус Стефан,* Білоус Марія, Білоус Андрій.
В. 361. Мурашко Марія.
В. 383. Коротич Бесіл.
В. 406. Калин Роман.
В. 410. Ковальчук Віктор.*
В. 415. Запухляк Никола.
В. 439. Маштаяр Петро.
В. 466. Костюк Вілям, Костюк Стелля, Костюк Стефан.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 16. Брега Марія.
В. 120. Бараник Володимир.*
В. 125. Романяк Анна.
В. 213. Кривий Григорій.
В. 251. Турчик Никола.*
В. 320. Козуб Марія.
В. 343. Коканик Тілій.
В. 367. Крук Володимир.*
В. 379. Сачавська Стефанія.
В. 383. Козак Йосиф.*
В. 433. Мазур Дмитро.
В. 435. Гудз Олена.
В. 464. Муха Марія, Муха Михайло.*
В. 469. Дутка Ольга 2.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 30. Гарбер Григорій Д.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 31. Кіштала Параска.
В. 56. Перецінський Адам.
В. 94. Бінік Михалина.
В. 164. Іванпіна Стефан.*
В. 168. Денис Йосиф.*
В. 201. Либа Іван.*
В. 207. Костюк Йосиф.*
В. 258. Медвідь Андрій.*
В. 276. Ганевич Евфрозина.
В. 288. Фекула Розалія.
В. 385. Чура Петро.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 1. Басалига Іван.
В. 9. Лучканин Павло.
В. 12. Дурняк Никифор.
В. 84. Дацишин Іван.
В. 100. Заготинець Марія.
В. 105. Лущишин Петро.
В. 133. Будник Олекса.
В. 134. Дудіш Катерина.
В. 137. Терлецький Теодор.
В. 152. Павлуш Катерина.
В. 185. Навогольник Михайло.
В. 206. Висянський Йосиф.
В. 220. Томашевський Михайло.
В. 229. Югас Анна.
В. 296. Колодій Теодор.
В. 342. Цап Іван.
В. 349. Гречка Ізидор.
В. 361. Паламар Семен.
В. 370. Клімковська Катерина.
В. 382. Пука Анна.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1941 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	28,520
В місяці лютім 1941 р. принято нових	216
В місяці лютім 1941 р. принято наново	95
В місяці лютім 1941 р. принято з переступними листами	28
В місяці лютім 1941 р. принято з інших кляс обезпечення	15
Разом	28,874
В місяці лютім 1941 р. суспендовано	158
В місяці лютім 1941 р. відійшли з переступними листами	32
В місяці лютім 1941 р. відійшли до інших кляс	16
В місяці лютім 1941 р. відійшли зо зворотом у готівці	11
В місяці лютім 1941 р. відійшли на безплатне продовження	1
В місяці лютім 1941 померли	20
Разом	238
З кінцем лютого 1941 р. в У. Н. С. було дорослих членів	28,636

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	7
В клясі АА.	на $ 500	106
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	211
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500		499
В клясі О-1000	на $1000		332
В клясі О-1500	на $1500		4
В клясі О-2000	на $2000		1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

Т клясі Р- 500	на $ 500	3,009
В клясі Р-1000	на $1000	1,524
В клясі Р-1500	на $1500	18
В клясі Р-2000	на $2000	8
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,775
В клясі Е-1000	на $1000	615
В клясі Е-1500	на $1500	9
В клясі Е-2000	на $2000	6

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	3,288
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	3,291
В клясі W-1500	на $1500	23
В клясі W-2000	на $2000	8
В клясі W-3000	на $3000	1
В клясі W-різні	суми	103

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	209
В клясі Т- 500	на $ 500	3,951
В клясі Т- 750	на $ 750	596
В клясі Т-1000	на $1000	8,744
В клясі Т-1500	на $1500	206
В клясі Т-2000	на $2000	54
Разом		28,636

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 8. Холовський Михайло, Комар Марія Анна, Комар Василь, Комар Катерина, Юкас Юрій К., Шевців Василь, Бохневич Кирило, Шевців Олекса.
В. 17. Нестор Михайло мол., Карпінський Вілям Іван, Щур Олекса, Щур Франко, Яблонська Ольга, Демус Марко, Демус Річард, Сачко Іван, Сачко Михайло, Щур Юрій, Шлагій Лувій.
В. 41. Сенчишин Іван Евген, Степаник Михайло Іван.
В. 50. Пошивак Катлійн Дорис.
В. 65. Заканич Франко, Заканич Михайло.
В. 92. Журов Віктор 2.
В. 110. Блащак Річард.
В. 120. Тодора Іван Йосиф.
В. 123. Алюбович Джонатин Пилип, Коганська Константа, Карамаха Іван.
В. 170. Мельник Олена.
В. 186. Галик Маріянна.
В. 204. Кінаш Григорій 4, Недошитко Марія, Гурська Стефанія 2.
В. 219. Коця Олеся, Лобур Вілям.
В. 221. Костюк Денет Анна.
В. 230. Юрій Ірина Е., Юрій Олена, Юрій Розалія А., Дмитро Іван, Слободій Йосиф.
В. 239. Мілько Дамян.
В. 242. Грешко Вілям, Аластик Юрій.
В. 252. Роган Вергенія, Неміньска Амеля.
В. 266. Корінкевич Анна М.
В. 282. Іванів Олена.
В. 287. Мазікевич Патрися.
В. 299. Гупкович Юрій, Смаль Рудольф, Смаль Річард, Смаль Долороса Юстина, Смаль Данило Михайло.
В. 303. Хохла Іванна Елизавета.
В. 306. Позифик Михайло, Маслій Олена, Орденська Джо Анна; Верле Едвард мол.
В. 327. Колодій Григорій, Колодій Юрій.
В. 350. Городецький Едвард.
В. 361. Галичин Маріянна Л. 2, Зелез Дженій 2.
В. 369. Антонишин Марія, Антонишин Теодор, Антонишин Іван.
В. 371. Коца Джуви.
В. 413. Сезар Елвіра, Буган Вілям, Буган Джанета.
В. 414. Маріно Теці Петро, Башта Магдалена.
В. 421. Куйбіда Марія.
В. 429. Бланяр Юрій, Бланяр Михайло, Бланяр Йосиф.
В. 433. Цимбаліста Наталія, Цимбаліста Катерина, Туранський Теодор.
В. 467. Фурах Григорій.
В. 469. Кучма Евген, Петерс Богдан, Петерс Маріянна, Рейтс Рошел Елизавета.
В. 473. Крисовятий Николаб, Маркуш Василь 4, Чабан Богдан 2.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Полишак Данило.
В. 56. Гарисон Михайло.
В. 86. Мезик Елизавета, Мезик Джанів, Мезик Михайло, Мезик Мергарет, Мезик Йосиф, Мезик Вілям.
В. 100. Бурд Катерина.
В. 135. Цап Андрій, Цап Дмитро, Цап Марта, Цап Олена.
В. 217. Лаврів Олекса, Лаврів Анна.
В. 221. Манюк Марія.
В. 227. Русин Франя, Русин Іван.
В. 229. Маркович Долороса Марія, Маркович Ольга.
В. 277. Семенюк Анастазія.
В. 280. Крайтар Петро.
В. 312. Овсяний Йосиф, Овсяник Тесія, Соловінська Анна, Соловінський Іван, Соловінський Яків, Соловінська Зофія, Соловінський Володимир.
В. 319. Двівчик Іван 2.
В. 365. Фліста Катерина, Малик Анна.
В. 400. Цвалга Ігнатій, Цвалга Вікторія Ел., Цвалга Йосифа.
В. 402. Потоцький Никола, Потоцька Зофія.
В. 405. Сисак Вілям.
В. 471. Геба Евген.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 94. Магола Ольга, Магола Розалія.
В. 102. Бахоровський Олекса, Бахоровський Омелян.
В. 341. Українець Олеся.
В. 398. Саган Іванна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 22. Багрій Юрій.
В. 29. Норий Анна.
В. 41. Морозович Володимир, Морозович Мерлій, Морозович Марія.
В. 43. Рудик Іван, Рудик Григорій, Рудик Семен.
В. 64. Феденкевич Ольга.
В. 75. Козаченко Григорій, Козаченко Трохим.
В. 84. Куц Павло.
В. 99. Трубейла Андрій, Трубейла Василь.
В. 108. Курій Марко С.
В. 126. Богоніс Іван.
В. 144. Бусковин Михайло.
В. 158. Оленець Іван.
В. 183. Лелюк Юлія Р.
В. 188. Чмайло Кузь Володимир.
В. 204. Дубик Віра 2.
В. 219. Ярошко Павло.
В. 238. Музика Григорій.
В. 243. Біно Володимир, Біно Едвард, Бучман Патриса, Бучман Мирослав, Бучман Юстина.
В. 260. Петла Петро, Петель Катерина, Петель Зофія, Шведик Анна, Шведик Едвард, Шведик Стефанія.
В. 280. Ігело Едвард, Насінник Марія, Трач Іван, Вендель Йордан.
В. 292. Курлій Франя, Курлій Розмарія, Курлій Варвара, Курлій Геновефа.
В. 319. Мирон Іван, Марко Іван.
В. 358. Свет Вілям.
В. 373. Юковська Марія Розалія.
В. 396. Романів Олекса, Романів Марія, Романів Іван, Романів Василь.
В. 413. Глушик Марія, Глушик Евстахія.
В. 422. Аморесано Франко, Присяжна Розалія 2.
В. 466. Костюк Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 75. Магола Ольга, Магола Розалія.
В. 204. Перетятко Марія 2.
В. 370. Гвізд Айлійн.
В. 406. Калин Логан, Калин Володимир.
В. 452. Біндас Варвара Анна 2.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 17. Войтович Ольга.
В. 57. Базар Ольга, Сташко Марія, Ропіцький Стефан.
В. 75. Здакевич Михайло, Грицаш Анна.
В. 80. Грицак Олеся, Дутчак Емілія.
В. 125. Гаврилишин Анна, Гаврилишин Олена, Гаврилишин Ольга.
В. 127. Судин Стефан.
В. 136. Шпінда Семен.
В. 139. Столярчук Марія, Липовий Стефан, Столярчук Евгенія.
В. 151. Маркович Стефан, Дацик Володимир.
В. 155. Щуцька Марія.
В. 274. Сенедяк Теодор, Сенедяк Стефан.
В. 291. Хома Олена.
В. 301. Ваврикчук Емілія.
В. 361. Рибачук Анна.
В. 372. Ярема Іван.
В. 379. Романчук Михайло, Романчук Вілям, Романчук Микола.
В. 413. Дичковський Іван.
В. 441. Лагоцька Ксеня.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 206. Комуницький Павло, Комуницький Стефан.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 21. Стангритчук Віра.
В. 150. Мунєвич Яків, Мунєвич Андрій, Никорчук Марія.
В. 206. Фірман Петро, Фірман Стефанія.
В. 273. Дравуцак Петро.
В. 438. Терлецький Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1941 р. було в У. Н. Союзі дітей членів	9,714
В місяці лютім 1941 р. принято нових	105
В місяці лютім 1941 р. принято наново	40
В місяці лютім 1941 р. принято з переступними листами	6
Разом	9,865
В місяці лютім 1941 р. суспендовано	57
В місяці лютім 1941 р. відійшли з переступними листами	9
В місяці лютім 1941 р. відійшли до старших членів УНС	30
В місяці лютім 1941 р. відійшли зо зворотом у готівці	10
В місяці лютім 1941 р. відійшли на безплатне продовження	2
Разом	108
З кінцем лютого 1941 р. в У. Н. С. було дітей членів	9,757

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячно вкладки	6,111
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,706
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,940
Разом	9,757

З кінцем лютого 1941 р. в У. Н. С. було всіх обезпечених 38,393

УВАГА.

Кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати і відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за лютий 1941 року суспендованими, можуть бути приняті наново до У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє устав організації. Інакше, вони будуть позбавлені всіх набутих прав, забезпечень і привілеїв з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Теперішні відійшовші також до так членів, впродовж лютого 1941 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосились з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секрета

ДИВНЕ ОЗЕРО

На острові Кільдин, що лежить близько берегів Мурмана, знаходиться озеро, якого води складаються з пяти відмежованих від себе верстов. Називається воно Могільноє —(себто „гробове озеро".

Верхня верства озера, грубости коло 1 м., це солодка вода. Під нею є 3—4 метрова верства легко солоної води, що знову переходить у третю з черги верству води — сильно насичену сіллю. На глибині приблизно 12 м. є пояс води рожево-червоного кольору, врешті й остання верства, що дотикає мулистого дна — це вода, насичена гнилими газами, головно сірководнем.

Не зважаючи на такі буденні обставини, озеро має багату та ріжнородну фавну і фльору. Життя в озері можливе тільки тому, що остання верства води, яка має в собі вбивчий сірководень, відмежована від горішніх верстов поясом згаданої рожевої води. Колір її походить від маси безкисневих бактерій, що живуть і розвиваються коштом енергії, яка повстає з окиснювання сірководня, а тим самим вони відтроюють цілий збірник води.

Але все це не вияснює нам, чому вода поділена на верстви, що мають окреслену грубість і своєрідну температуру.

Остров Кільдин правдоподібно виринув колись з морського дна, а на його середині повстала заглибина, виповнена морською водою. Звичайно такі озера висихають, або завдяки атмосферичним опадам скількість соли в них ступнево зменшується, тому теж в такому озері морська фавна і фльора гине. Зате у гробовім озері живе ще багато звірят, всіляких морських риб. Багато з них мусіло постепенно пристосовуватись до зменшеної скількости соли горішніх верстов. Тому повстали карлуваті форми, ясніше забарвлені, що могли добре зносити обставини горішніх верстов озера.

Та чому озеро не змінилось в солодководний збірник, чому зберігаються поодинокі верстви? Частинну відповідь на ці питання дає проф. Дерюгін. На водах озера можна помітити що якийсь час малий приплив і відплив, що проте не відбувається рівночасно з припливом і відпливом морським. Тому треба прийняти, що озеро має получення з морем крізь смугу суші, широку на яких 100 метрів. Ця смуга діє як фільтр, перепускаючи поволі воду, але без фавни і фльори (з винятком мікро-організмів). Так можна пояснити постійну присутність солоних верстов.

Дві долішні верстви повстали, за твердженням Дерюгіна, так: трупи рослин і звірят опадають на дно, там гниють, розкладаються, а сірководень, що витворюється при тому гнильному процесі, спричинює розвиток мікроорганізмів, що знаходяться в рожевій „бактерійній верстві".

БОРОТЬБА РАДІЯ З ПРЕСОЮ

Національне Товариство Радієвих Заповідачів закинуло юнії друкарських робітників, що та хоче мститись на радієвих висильнях, домагаючись від конгресу ухвали закону, на основі якого радієві висильні моглиб лиш 25% свого часу присвятити оголошенням. Такого справді домагались друкарські робітники на зборах своєї юнії, кажучи, що радія забирають ґазетам і друкованим видавництвам заробітки з оголошень і змушують друкарський промисл корчитись. Радієві представники заявили, що друкарська юнія має 200,000 членів, а радія дали дотепер працю одному мільйонові робітників.

На острові Цейлоні однофунтові слимаки є звичайною появою.